

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL

TALLINNA KOLLEDŽ

Rahvusvaheline majandus ja ärikorraldus

Äriõigus

Alina Filippova

**NAISTE ÕIGUSTE KAITSE VÕIMALUSED EESTIS JA
RAHVUSVAHELISELT**

Lõputöö

Juhendaja: Uno Feldschmidt, ma.iur

Tallinn 2016

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. Rahvusvahelised ja Eesti Vabariigi naiste õigusi reguleerivad õigusaktid	5
1.1 Naiste õiguste õigusaktid.	11
1.2. Venemaa naised ja nende õigused	13
1.3 Naiste õiguste dokumendid Venemaal	15
1.4 Naised Eestis ja Venemaal.....	17
2. Naiste õiguste kinnipidamise ja rikkumise praktika maailmas	18
2.1 Naiste õigused: realiseerimisstrateegia õigus	18
2.2 Näited naiste õiguste rikkumiste Eesti vabariigis	24
3. Uurimis meetodid	33
3.1 Analüüsides küsimustiku tulemusi	33
3.2 Analüüs saadud statistilised andmed.	35
KOKKUVÕTE	38
SUMMARY	41
KASUTATUD MATERJALIDE LOETELU:	43
KASUTATUD ÕIGUSAKTID	46
KASUTATUD KOHTUPRAKTIKA	47
LISAD	48
Lisamine 1. Küsimustik	48
Lisamine 2. Küsimustiku tulemused.....	49

SISSEJUHATUS

Poliitilised, majanduslikud, sotsiaalsed ja institutsioonilised muutused mõjuvad naiste seisule. Nende isiku rolli kui võrdväärse objekti ning ka nende osalemise ühiskondlikkus arenemises, on alati olnud väga raske ning vastuoluline. Ühelt poolt, naist püstitati tippu, nähti tema rolli esmajoonel kodukolle loomises ja hoidmises, laste kasvatuses. Teiselt poolt – see ei seganud kasutada naist raskete tööde tegemiseks ja sulgeda silmi, näiteks, ebavõrdsusele töötasule meestel ja naistel vahel.

Töö põhieesmärk on uurida naiste õigused nii Eestis kui ka Venemaal, nende kooskõla rahvuvaheliste õigustega ja inimõigustega. Töö käigus on plaanitud läbi vaadata rahvuvaheliste õiguste aktid, inimõiguste punktid, Eesti Vabariigi Põhiseadus, RF Konstitutsioon, ja teised dokumendid kus on kirjutatud naisi õigustest. Veel autor planeerib oma töös võrrelda naiste õigused Eestis ja Venemaal, selleks et pärast seda selgitada välja, kuidas erinevad naiste õigused Eestis ja Venemaal, kus naistel on rohkem võimalusi ja õigusi.

Oma töös kavatab autor esimeses peatükis kirjutada selle kohta, millised dokumendid naiste õiguste kohta on olemas Eestis ja Venemaal ja võrrelda need dokumente. Teises peatükis kavatab autor kirjutada õiguste rikkumise kohta nii Eestis kui ka muus maailmas.

Naiste ja tüdrukute õigused on lahutamatu ning jagamatu osa üldistest inimõigustest. Inimõiguse kaitse probleem on tekkinud veel enne Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni asutamist. Kuid alles siis kui võeti vastu ÜRO põhikirja, oli pandud algus suurele ja tugevale riikidevahelisele koostööle selles valdkonnas. Kaasabi koostöös rahvusvaheliste põhiõiguste kaitses ja inimese vabaduse asjus – on üks peamistest eesmärkidest ÜRO põhikirjast, ühtlasi rahvusvahelise rahu ja turvalisusega, rahvusvaheliste majandusliku probleemide lahendamise, sotsiaalsel ja muudel aladel. Inimõigused arutatakse läbi terves maailmas, kuid naiste õiguste teemat praktiliselt ei puuduta. Paljudes riikides, naised seni ei võta osa poliitiliste otsuste vastuvõtmisel. Eriti islamiriikides, naised on välja heitud ühiskondlikust valdkonnast ning ei võta osa ühelgi juhtimisorganis, sealhulgas ka rahvusvahelistes organisatsioonides, üheks näiteks ka ÜRO. Naiste puudumine, rahvusvaheliste küsimuste lahendamisel on ilmne, isegi sellistes riikides nagu Hiina ja Venemaa, kus võrdõiguslikkus on alati olnud ühiskondlik poliitika. Me elame maailmas, kus peamised riiklikud ja rahvusvahelised organid seadusandliku kogus on loodud ja valitsetavad meestega, selge eesmärgiga või tahtmatult soodustatud, edaspidine naiste ekspluateerimine.

On aeg selleks, et inimõigused, mis otseselt mõjutavad naiste elu, käsitleksid samaväärselt tõsiselt ja tähelepanelikult, kui poliitilised ja tsiviilõigused, millele peamiselt pööravad tähelepanu mehed. Söögi, riiete, varjupaiga, tervise, hariduse, töö, isikliku turvalisuse õigus alati peeti peamiseks inimõigusteks, mis mõjutavad inimeste elu, sõltumatu nende päritolumaast, staatusest, vanusest, naha värvist, poliitiliste või tsiviilpositsioonidest.

Oma diplomitööks ma otsustasin valida just selle teema, sest ma arvan, et see on aktuaalne teema meie maailmas. Seejuures mitte ainult meie ajal, ta oli aktuaalne kogu aeg. Tihti uudistes näeme pealkirju vägistamisest, soo aluse diskriminatsioonist. Iga päev naised, neid, tüdrukud puutuvad kokku meeste vägivallaga, kodus, õues, tööl.

Töö eesmärk – selgitada välja millised õigused on naistel Eestis ja võrrelda naiste õigused Eestis ja Venemaal.

Töös on planeeritud järgmised uurimisülesanded:

- Vaadata statistikat, kus on näha kui tihti naised pöörduvad omakorda politseisse, oma õiguste kaitseks .
- Analüüsida naiste õigusi kaitsvaid õigusnorme nii Eestis, Venemaal kui ka rahvusvaheliselt.
- Uurida ja analüüsida naiste suhtes toimepandud õigusrikkumiste statistikat ja kohtulahendid ning selgitada, kas kehtivad õigused tagavad naiste õiguste kaitset.
- Viia läbi tuttavate seas küsitlus, selleks et saada teada, kui tihti nad puutuvad kokku naiste õiguste rikkumistega.

Oma töös autor kasutab kvalitatiivset uurimismeetodit. Küsib politsei abi, statistika saamiseks, kus on näha kui tihti naised pöörduvad politseisse ja statistika sellest, milliste naiste õiguse rikkumiste juhtumitega pöörduvad ja kuidas politsei või õiguskaitseorganid asja lahendavad.

Autor arvab, et iga naine peab teadma, kuhu pöörduda seoses oma õiguste kaitsmisega. Allpool oma töös autor kirjutab naiste õiguste kaitse rahvusvahelistest dokumentidest, kirjeldab naiste õiguste kaitse standardid ja palju muud.

1. Rahvusvahelised ja Eesti Vabariigi naiste õigusi reguleerivad õigusaktid

Ajalooliselt kujunes see nii, et naised alati jäävad varju, kui jutuks läheb inimeste õiguste kohta. Paljudele võitlejate gruppidele inimeste õiguste eest mudeliks «ohver» tavaliselt on mees. Inimeste ja poliitiliste õiguste osas rikkumiste läbivaatamisel tavaliselt arvestatakse mõju antud juhul meeste vastu. Millist mõju osutab antud juhul naisele – antud küsimust üldjuhul kalduvad kas ignoreerima või läbi vaatama kui miski „lisa“ või „spetsiifiline“. Naised meelitavad endale tähelepanu ainult sellel juhul, kui nad kannatavad või neid jälgitakse seesugusel juhul, kui meest.¹

Märgatavalt ilmnes naiste kaitsmatus ühiskondlikku tootmise valdkonnas ühtlasi „femineerumise töötusega“ toimub samas „vaesuse femineerumine“. See süvendab vägivalla kasvuga ühiskonnas, sealhulgas ka tööl, õues, peres, mille ohvriks esmajärjekorras langevad naised ja lapsed. Paralleelselt antud protsessidega toimub naiste väljatõrjumine esinduskogu organitest erinevate tasemetest ja juhtkondliku koosseisust täitevõimuorganitest, s.t. nendest valdkondadest, kus moodustub ja teostub riigipoliitika.²

Meie riigis naiste võrdõiguslikkuse arusaam küsimuste lahendamisel sai üheks kõige teravnenud ja püsikindelaim sotsiaalne müüt, mis isegi tänasepäevani ei kahelda, siis kui on hajutatud paljud endise elu väärtused. Müüt võrdõiguslikkuse ja naiste emantsipatsiooni kohta osutus nii eluvõimeline, et praktiliselt keegi ei räägi naiste õiguste rikkumise kohta³.

Situatsiooni dramaatilisus seisneb veel selles, et võrdõiguslikkuse müüt alati kasutati kui naiste diskriminatsiooni ja eksploatatsiooni maskeering, mis tõi endaga mõiste moonutusele võrdõiguslikkuse ja emantsipatsiooni naiste meelemõistuses. Mitte juhuslikult nii tänagi püsib naiste võõrdumine õigus kaitse ja poliitilise tegevustest, aga informatsioon naistest ja nende

¹ Women in Transition. The MONEE Project. Regional Monitoring Report, Nr 6. UNICEF. 1999. Arvutivõrgus: <http://www.unicef-irc.org/publications/pdf/monee6sume.pdf> (03.11.2016)

² Feminist teooria ja praktika: Ida - Lääne. Konverents 09.06 - 12.06.95..Peterburg, 1996

³ Ibid

probleemidest väga piiratud.⁴ Paljud inimesed ei näe naiste madala ühiskondlikku staatuses sotsiaalset ebaõiglust, naiste vastu suunatud vägivald ei tundu kui inimeste õiguste rikkumine ning kõik see ei tekita protesti ühiskonnas.

Selleks, et mõista situatsiooni naiste õiguste rikkumise kohta, tuleb pöörduda rahvusvaheliste naiste õiguste dokumentidele ja naisliikumise kogemusele.

Kogu maailma naised esinevad oma mõtetega, plaanidega, programmidega, püüdlevad muuta oma seisundit. Tänu nende aktiivsetele tegevustele, said vastuvõetud rahvusvahelised dokumendid, viidud sisse muudatused rahvusvahelises seaduses, loodud struktuurid tunnustatud naiste probleemide lahendamiseks.⁵

Tänu rahvusvahelise naisliikumisele, naiste õigus kaitse gruppide tegevusele viimase sajandi jooksul, naiste küsimus hakkas kuuluma inimeste õiguste probleemide arutamise raamidesse. Nii praegu keset mitmekesise oma sisult õiguste ning inimeste ja kodaniku vabaduse, oluline koht kuulub naiste õigustele, omavatele füsioloogiliste ja sotsiaalsete põhjustel, üsna olulise eripäraga⁶.

Kahtlemata, naiste õigused tuleb läbi vaatama inimeste õiguste kontekstis, määratledes vajadust eralduma soolise eripäraga.

Nagu teada, inimeste õigused on tehtud kindlaks ja garanteeritud viies peamistes õigus dokumentides ÜRO: Inimõiguste ülddeklaratsioon (1948.a.), Rahvusvaheline pakt ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste kohta (1966.a.), Kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvaheline pakt (ICCPR) (1966.a.) ning kahes Fakultatiivsetes protokollides viimasele.⁷

Inimeste õiguste deklaratsioon kuulutab õigust iga ühe eluks, vabaduseks, isikliku turvalisuseks, vääriliseks elujärgiks, tervisele vajalik, võrdset tasustamist võrdse töö eest, haridusele, vabadust orjusest, võrdset kohtuorganite kaitset. Ta kujutab ette manifesti, esmajoones, omavat moraalset väärtust. Aga paktid on kokkulepped, mis omavad kohusliku jõu ratifitseeritud riikidele.⁸

⁴Kroonika ÜRO. Veebruar 1996.Nii 32, nr 3.

⁵ Euroopa Nõukogu. Violence against women. Arvutivõrgus: http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/equality/03themes/violence-against-women/index_en.asp (12.11.2016)

⁶ Ibid.

⁷ ÜRO naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise konvensioon. 1979

⁸ Inimõigused: kõikide faktide: nr 22. Naiste diskrimineerimine: konventsioon ja komitee /ÜRO. Genf 1995.

Võetud kõik kokku, nad koostavad dokumendi, tuntud nimega kui Rahvusvaheline bill inimõiguste osas, mis kujutab ennast ette midagi enam, kui seadustik. See on väärtuste süsteem, mis eeldab meetmed austuse väärkuse tagamiseks ja tõelist iga inimese väärtuse tunnustamist.

Rahvusvahelises inimeste õiguste billis, on kinnitatud õiguste kogum, millised saavad kasutada kõik inimesed, kaasarnatud naised. Inimeste õigused on kinnitatud süsteemiga rahvusvaheliste õiguste normidega, mis määratlevad isiku ja riigi suhted, vastastikused inimeste suhted.⁹ See, et inimeste õigused, laienevad ka naistele, tugevnes varemalt sellise sõnastamisega: „iga inimene omab õigust ja vabadust, sõltumatult soost“.

Naiste õiguste võrdsus sai üheks põhjanevaks ÜRO põhimõtteks. Veel aastal 1946 Majandus- ja Sotsiaal- nõukogudega sai asutatud komisjon naiste seisukohta.¹⁰ Naiste õigused- see on lahutamatu inimeste õigused, see tähendab õigused, mis naine omab sest ta on inimene.

Aastal 1952 ÜRO-s oli vastuvõetud Konventsioon naiste poliitiliste õiguste osas, aastal 1957 – abielus naise kodakondsuse osas, aga 1979 aastal – Konventsioon igat vormi diskriminatsiooni likvideerimisest naiste suhtes.¹¹

Miks oli vajalik eraldiolev õigus dokument naiste õiguste suhtes?

Selgus, et paljud inimesed ei ole suutelised õigesti vastu võtma nõutava naise poolt võrdsust inimeste õiguste kontekstis. Aga naise inimese au kahandamine soodustas tema diskrimineerimist ja tema vastu vägivalda: vägistamist, majandusliku tarvitamist, naiste vabaduse piiramist usulise ja kultuurilise põhjustel, mittetahtmine valitsusel tegeleda probleemidega, mis on seotud vägivaldaga ja perega jne.

Lisa inimese naiste õiguste kaitsevahendid olid vajalikud, sest see asjaolu, et nad on osa „inimkonnast“ tuli välja, et ei ole piisav selleks, et kindlustada naiste õiguste kaitset.¹²

Novembris aastal 1967 Peaassamblee on vastu võtnud Deklaratsiooni diskriminatsiooni likvideerimisest naiste suhtes. Naiste seisukohta komisjon tegi liikmesriikidelt arvamuste

⁹Komisjon naiste staatus. 21. juunil 1946

¹⁰Inimõigused: kõikide faktide: nr 22. Naiste diskrimineerimine: konventsioon ja komitee /ÜRO. Genf 1995.

¹¹Inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon. Rooma, 4.november 1950.

¹² Arizona Coalition Against Domestic Violence. 2003 Arvutivõrgus: http://www.azcadv.org/docs/FS-Custody_Mediation.pdf (11.10.2016)

järelepärimist, vormi ja sisu kohta võimalikku rahvusvahelise lepingu inimese naiste õiguste suhtes. Oli loodud töögrupp antud konventsiooni arendamiseks. Tööle soodustasid Ülemaailmse konverentsi kokkuvõtted rahvusvahelise naiste aasta raamides, mis toimus aastal 1975.¹³

Konventsiooni preambulas igat vormi diskriminatsiooni likvideerimisest naiste suhtes, selgitakse, et vaatamata sellele, et olid vastu võetud mitmed dokumendid, naised ikka ei oma võrdseid õigusi meestega.¹⁴ Igas riigis endiselt püsib naiste vastu diskriminatsioon.

Nimetatud konventsioon, mis tihti nimetatakse Naiste konventsiooniks, oli vastu võetud Peaassamblee poolt aastal 1979 olemasolevate rahvusvaheliste kokkulepete seisukohta tugevdamise eesmärgiga, suunatud naiste vastu diskriminatsiooni lõpetamiseks. Selles on tehtud kindlaks konkreetsed diskriminatsiooni alad, näiteks, poliitilise õiguse valdkonnas, abielu ja pere ning samuti ka töö hõivatus valdkonnas. Selles ja teistes alades Konventsioon määrab konkreetsed eesmärgid ja meetmed, millised tuleb vastu võtta soodustatud harmoonilise ühiskonna loomiseks, millises naised kasutavad samad õigused, kui mehed, ja sellisel kujul täies mahus täidavad garanteeritud nendele inimeste õigused.¹⁵

Diskriminatsiooni võitluse eesmärgiks soo alusel, Konventsioon kirjutab ette liikmesriikidele tunnustada tähtsust majandusliku ja sotsiaalse naiste panuse pere heaolule ja ühiskonna arendamisel üldkokkuvõttes.

Selles rõhutatakse, et diskriminatsioon segab majandusliku kasvule ja heaolu suurendamisele. Samuti selles tunnustatakse vajadus muuta kehtestatud ettekujutused valgustustööde teel meeste ja naiste vahel õiguste ja kohustuste võrdsuse tunnustamise eesmärgil ja eelarvamuste ja kommete ülesaamiseks, mis põhinevad stereotüüpidel. Veel üks oluline Konventsiooni erisus, seisneb kohusliku tunnustamise vajadust saavutada mitte ainult juriidilist, vaid ka faktilist võrdlust ning tähtsus vastu võtmist ajutisist erilisi meetmeid antud eesmärgi saavutamiseks. Tuleb märkida, et rahvusvaheline õigus omab eelist siseriiklike õigusnormidele. See tähendab, et isegi siis kui mingi õigus ei ole fikseeritud seaduses või riigi konstitutsioonis, siis saab pöörduda kohtu rahvusvahelise konventsiooni alusel ratifitseeritud riigiga.¹⁶ Kohustuste täitmine

¹³ Ibid.

¹⁴ Heido, R. Lähisuhtevägivalda reguleerivad seadused Eestis. Prokuröri roll kriminaalmenetluses. Lõuna Ringkonna Prokuratuur. 2007. Arvutivõrgus: www.enu.ee/lisa/200_LSV2-2007.PPT (10.10.2016)

¹⁵ Bancroft, L. Miks ta seda teeb? Kuidas mõtlevad vihased ja kontrollivad mehed. Tartu Naiste Varjupaik. 2006

¹⁶ Russell P. Dobash, R. Emerson Dobash. Women's Violence To Men In Intimate Relationships. Arvutivõrgus: <http://www.brown.uk.com/domesticviolence/dobash.pdf> (05.10.2016)

konventsioonide alusel määratakse mitte ainult ettekandega, riigiga välja antud, samuti ka sõltumatu hinnete alusel, sealhulgas ka tehtud mittevalitsusasutuste poolt.

Aastal 1981, peale selle, kui olid kätte saadud esimesed 20 ratifitseerimiskiri, Konventsioon jõustus. Oli ametlikult asutatud Komitee diskriminatsiooni likvideerimiseks naiste suhtes, mille ülesanne seisneb Konventsiooni seisukorra täitmise jälgimises liikmesriikide poolt. 100 riigivalitsused allkirjastasid „Naiste Konventsiooni“.¹⁷

Naise inimese õigused eeldavad väljajuurimist praktikast suhtlemist naisega kui „alam olemusse“ Riigivalitsused ja eraisikud peavad suhtuma naisega kogu õiglusega ja täisaustusega tema väärikusse, sõltumatu tema vanusest, rahvusest, keelest milles ta räägib, haridustasemest, sotsiaalmajandusliku seisukohta, perekonnaseisu – see on paratamatu tingimus selleks, et naised kasutaksid vabadust ja võrdsust igas elu valdkonnas.¹⁸

Naised peavad aru saama, et võrdluse võitlus, on liitosa inimeste õiguste võitlusest.

Konventsiooni vastu võtmine tähistas endaga kolmanda (peale poliitilisi, tsiviil ja sotsiaalmajanduslike õigusi) inimeste õiguste põlve sündi. Tuleb öelda, et inimeste õiguste formuleeringud täpsustati vastavalt ajaloolise arenemisega ja prioriteediga.

Täna rõhutatakse eriline aktsent probleemide eraldamiseks, mis on seotud inimeste õiguste tagamisega just naistele ja kasutatakse väljendus „naise inimese õigused“.¹⁹

Rahvusvaheline inimeste õiguste konverents Viinis aastal 1993 võttis vastu Viini deklaratsiooni ja tegevusprogrammi, kus ühest kaasaegsetest prioriteetidest olid määratud võrdsed õigused ja seisukohad naise inimese suhtes, diskriminatsiooni likvideerimine soo alusel oli tunnustatud esmajärjekordseks ülesandeks rahvusvahelise ühingule. Samas oli märgitud, et vägivald soo alusel ja kõik vormid seksuaalse ahistamise ja ekspluateerimise kohta, sealhulgas ka need, mis

¹⁷ Women in Transition. The MONEE Project. Regional Monitoring Report, Nr 6. UNICEF. 1999. Arvutivõrgus: <http://www.unicef-irc.org/publications/pdf/monee6sume.pdf> (03.11.2016)

¹⁸ Heckert, D. A., and Gondolf, E. F. Predicting Abuse and Reassault Among Batterer Program Participants 2004. Arvutivõrgus: <https://www.ncjrs.gov/pdffiles1/nij/199730.pdf> (06.10.2016)

¹⁹ Informatsioon konventsioonide kohta, millega Eesti on ühinenud. Arvutivõrgus: http://treaties.un.org/pages/viewdetails.aspx?src=treaty&mtdsg_no=iv-11&chapter=4&lang=en (08.10.2016)

toimuvad kultuurilisel eelarvamusel ja ebaseadusliku rahvusvahelise naiste kaubandus, ühtesobimatud inimväärikuse isiksusega ja peavad olema väljajuuritud.²⁰

Viini konverentsil inimeste õiguste osas küsimused naiste õigustähenduse kohta esmakordselt olid väljatoodud arutlemiseks iseseisvate punktidega päevakorras ja said kajastust Konverentsi lõpp dokumentides.²¹ Nüüdsest peale kõrvaldatud igasugused kahtlused küsimuses sellest, et „naiste ja tüdrukute inimese õigused on lahutamatu ja jagamatu osa üldiste inimeste õigustest“. Põhimõtteline tähendus omab esitatud antud dokumentides ülesanne esitama konkreetsetesse ÜRO organitesse informatsiooni naiste seisukohta mitte ainult de jure, vaid ka de facto.²²

IV Rahvusvaheline Konverents naiste seisukohta osas, mis oli Pekingis aastal 1995, tegi kokkuvõtted, Nairobi strateegiate täitmist naiste seisukohta muutmiseks. Selle liikmetega oli kehtestatud, et möödunud aastate jooksul peale „Naiste konventsiooni“ allkirjastamist ei rahvusvahelistel tasemel, ega eraldi selle ratifitseeritud riikide tasemel, sealhulgas ka Valgevenemaal, ei ole väljatööteldud mehhanism tõelise tagamise naiste ja meeste võrdõiguslikkuse kohta ja ei ole määratud kohane kontroll kinnipidamise vastava rahvusvahelise-õigusliku ja rahvasliku normi. Sest eduka strateegia realiseerimine rahvusliku tasemel vajab tugeva instituuti ja adekvaatse ressursi olemasolu.²³

Kuid, allkirjastatud Konverentsil Pekingi deklaratsioon, kinnitas valitsuste kindlameelsust, ÜRO liikmesriikide poolt, tegudes naiste vaesuste ennetamises, igat vormi vägivalla kõrvaldamine naiste ja tüdrukute suhtes, soolise asümmeetria likvideerimine poliitilises ja ühiskondliku elus.

IV Rahvusvaheline Konverents sai kohustuste ja tegevusplaanide täitmise konverentsiks, mis olid esitatud Pekingi Platvormil. Pekingi Platvormi tegevused on kui soovitatav dokument, suunatud esmajärjekorras valitsustele, naiste suhtes poliitika moodustamise eesmärgil.²⁴ Aga mittevalitsusasutustele – see on üks olulisematest instrumentidest naiste õiguste kaitsmisel. Pekingi Platvormis märgistatud, et naiste suhtes diskrimineerimine on üks takistustest arenemise ja rahu eesmärkide saavutamise teel ning inimese õiguse ja naiste põhivabadusi rikkumisega.

²⁰ Ibid.

²¹ Khan, M. Domestic Violence Against Women and girls. Innocenti Digest. Nr 6. Juuni 2000. Arvutivõrgus: <http://www.unicef-irc.org/publications/pdf/digest6e.pdf> (22.10.2016)

²² Ibid.

²³ Pelikan, C. Victim-offender mediation in domestic violence cases- a research report. Arvutivõrgus: <http://www.restorativejustice.org/10fulltext/pelikan-christa.-victim-offender-mediation-in-domestic-violence-cases-a-research-report> (15.09.2016)

²⁴ Garrity, R. Mediation and Domestic Violence. What Domestic Violence Looks Like. 1998. Arvutivõrgus: http://www.biscmi.org/documents/MEDIATION_AND_DOMESTIC_VIOLENCE.html (17.09.2016)

ÜRO dokumendid naiste suhtes, sarnaselt paljudele teistele rahvusvahelise-õigusliku dokumentidele inimeste õiguste kohta, ei kuulu ise teostatavate hulga. See tähendab, et nende kasutamine eeldab olemasolu või väljaandmine vastava konkretiseeritud riikliku õigusakti. Leida sellised seadused, eriti naiste õiguste kohaselt, ei ole alati võimalik.²⁵

Kuid üldtunnustatud normid ja põhimõtted rahvusvahelise õiguse ja rahvusvahelised riigi kokkulepped, on osa sellest õigussüsteemist. Vastavalt kehtestatud normidele väide „õigussüsteem“ on laiem kui „seadusandlus“. Sellest järeldeb, et seisukoha ellu viimine naiste õiguste osas on mitte ainult seadusandliku, vaid ka täidesaatva ning ka kohtuvõimude ülesanne.

1.1 Naiste õiguste õigusaktid.

Eesti on ratifitseerinud järgmised konventsioonid perevägivalla ohvrite kaitseks: Lasteõiguste Konventsiooni 21.10.1991.aastal, 21.10.1991. aastal ratifitseeris Eesti Konventsiooni naiste vastase diskrimineerimise igasuguste vormide likvideerimiseks, 21.10.1991.²⁶

Aastal ratifitseeriti ka Piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise tõkestamise konventsiooni. Inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon. Perevägivalla juhtumid on siseriiklikus õiguses enamasti karistatavad KarS § 121 ja § 122 alusel:

Nii näiteks §121 ütleb, et Kehaline väärkohtlemine

Teise inimese tervise kahjustamise eest, samuti löömise, peksmise või valu tekitanud muu kehalise väärkohtlemise eest. Selle eest kohus karistab rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega.²⁷

Nii sama §122. Piinamine ütleb, et järjepideva või suurt valu põhjustanud kehalise väärkohtlemise eest. Selle eest kohus karistab rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega.²⁸

Vastavalt karistusseadustiku kommentaaridele moodustab KarS § 121 koosseisu kehaline väärkohtlemine, näiteks löömine, pekmine, kui ka tõukamine, kui selle tulemusena kannatanu kukub ja tunneb valu.

²⁵ Ibid.

²⁶ Eesti Vabariigi Põhiseadus. Kommenteeritud väljaanne.

²⁷ Karistusseadustik. Vastu võetud 06.06.2001

²⁸ Karistusseadustik. Vastu võetud 06.06.2001

Põhiseaduse §18 sätestab, et kedagi ei tohi piinata, julmalt või väarikust alandavalt kohelda ega karistada.

Karistusseadustiku kohaselt peab karistuse mõistmisel arvestama muuhulgas võimalust mõjutada süüdlast edaspidi hoiduma süütegude toimepanemisest ja õiguskorra kaitsmise huvisid. Karistusseadustik lubab vangistust mõista vaid juhul, kui karistuse eesmärki ei ole võimalik saavutada kergema karistusega ning vangistuse mõistmist peab kohus põhistama. Hetkel on Riigikogus teisel lugemisel karistusseadustiku muutmise eelnõu (554 SE), mille eesmärk on rõhku asetada perevägivallale ja muuhulgas ka sätestab, et perevägivalla raskendava asjaoluna.

KarS § 121 uues sõnastuses oleks järgnevalt:

(1) Teise inimese tervise kahjustamise, löömise või valu tekitava muu kehalise väärkohtlemise eest –karistatakse rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega.

(2) Sama teo eest, kui:

1) sellega on tekitatud tervisekahjustus, mis kestab vähemalt neli nädalat;

2) see on toime pandud lähi- või sõltuvussuhtes või

3) see on toime pandud korduvalt, –karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –karistatakse rahalise karistusega.²⁹

Eestis samuti on seadused naiste õiguste kaitse osas, kus on välja kirjutatud millised on õigused ja vabadused. Üks sellistest dokumentidest on Eesti **Vabariigi põhiseadus**, kus on kirjutatud kõik inimeste õigused, vabadused ja kohustused, nende juurde kuuluvad ka naised, antud konstitutsioonis ei ole soolist jagamist. Ja kui pöörduda Eesti Vabariigi konstitutsiooni juurde siis näeme, et meie riigis on piisavalt palju õigusi.³⁰

Veel on **Soolise võrdõiguslikkuse seadus**, mille eesmärgiks on soolise võrdluse ühe põhilise inimese õiguse ja avaliku heaolu edasiliikumine igas valdkonnas ühiskondlikus elus. Samas

²⁹ Ibid

³⁰ Eesti Vabariigi põhiseadus RT 1992, 26, 349

konstitutsioonis on teine peatükk, kus on kirjas § 5(1), et iga otsene või kaudne diskriminatsioon soo alusel on keelatud.³¹

Veel üks dokument, kus on kirjas, et mis tahes diskriminatsioon Eestis on keelatud ja see tuleneb **Võrdse kohtlemise seadusest**. Antud seaduse eesmärk põhineb inimeste õiguste kaitsmises diskrimineerimisest rahvuse (etnilisest soost), rassi, naha värvi, usundi või veendumuste, invaliidisuse, vanuse või seksuaalse orientatsiooni alusel. Mis samuti kinnitab, et meie riigis on kõik võrdsed.³²

Lähtuvalt sellest mis on kirjutatud ennem, ma saan kindlalt öelda, et meie riigis, sama nadu igas teises euroopa riigis, naised omavad õigusi võrdselt kõikidega. Neid kuidagi ei diskrimineeri ja kui nad sattuvad vägivalla ohvriteks, siis nad alati saavad pöörduda vastava organitesse, kus hakatakse kaitsma nende õigused.

1.2. Venemaa naised ja nende õigused

Arvuline ülekaal – riski tsoon. Naised moodustavad enamus rahvastikust paljudes maailma riikides. Nende arvuline ülekaal saavutatakse küps ja vanem ealise arvul, sest et iga 100 tüdruku peale sünnib 104-107 poisi ja ainult põlvkonna 15-20 vanuse saavutamisel antud vastastikune suhe ühtlustub. Vanem vanusegruppides naised reeglina ületavad arvuliselt mehi, ja mõnedes alagruppides üsna märgatavalt.³³

Naiste arvuline ülekaal on eriti märgatav Venemaal, kus 100 mehe peale on 114 naist võrreldes 105-ga, keskmiselt Eurooliidu riikides ja Põhja Ameerikas.³⁴

Venemaal juba üle saja aasta jooksul naiste arv ületab meeste arvu, mis eriti märgatavalt oli näha peale Teise maailmasõda, meeste elanikkonna osast, seoses kaotustega sõjaajal ja kõrge meeste suremusega pärast sõjaaegsel perioodil.

³¹Soolise võrdõiguslikkuse seadus RT I 2004, 27, 181

³² Võrdse kohtlemise seadus RT I 2008, 56, 315

³³ Novikova E. Rahvusvaheline kaitse naiste õigusi: ajalugu ja tänapäev // Muundus. Pm, nr 3. 1995.

³⁴ Perekond Vene Föderatsiooni. // Stat. сб. — Pm, 1994.

Ainult 1989 aastal naiste osa Venemaa elanikkonnas vähenes 56% võrra, kuid juba 1994 aastal mikro rahvaloendus fikseeris muudatused naiste vahekorra poole, seotud kõigepealt pretsedenditu äkilise rahuaja jaoks kasvu niigi kõrge meeste suremusega. Arvuline naiste ülekaal Venemaal algab vanusegrupis 40-44 aasta ja suureneb vanemate vanusegruppides, mis on kõigepealt seotud enamasti suurema eluiga tasemega, jälgitavad kõikjal nii tööstus arenenud, kui ka paljudes teistes arenenud riikides. Ülalpool esitatud alusel võib teha järeldust, et lesepõlli perspektiiv ja üksindus vene naiste jaoks on enam tõenäolisem ja dramaatilisem võrdlemisi eelneva perioodiga, nii ka võrreldes teiste riikidega.³⁵ Venemaa ühiskonna jaoks üldkokkuvõttes, tugevdus soolise vahe eluiga kestuses, toob endaga kaasa halvad tagajärjed, kui arvuline suurendamine poolik peresid, eesotsas seisvate naiste ja leske poolt, vajavate materiaalse, psühholoogilise toe, eriteenustes; aga enam kaudes perspektiivis – järgnev tasakaalutuse halvendamine soolise arvulise vahekorral, abielude vähendamine, reproduktiivse elanikkonna potentsiaali. Vaatamata enam kiirema, kui meeste seast, hariduse tase kasv, enamus naistest endiselt tunnevad piiranguid kutselistes võimalustes ja hõivatud traditsioonilises „naiste“ töös (õpetajad, noorem meditsiinitöötaja jne.) reeglina, vähem tasustatud. Isegi omades kolledži diplomi, naine sageli saab palka vähem, kui mees, kes lõpetas kooli.³⁶

Naiste palkade suhtes meeste töötasudele jääb üheks kõige diskriminatsioonilaseks, mitte ainult Venemaal, kuid ka arenenud riikide seas (väljaarvatud Jaapan). Kuid oluliseks teguriks naiste diskriminatsiooni nõrgenemisel töötasustamises võib saada nende haridustase suurenemine, mis toob endaga naiste positsiooni tugevdamine tööturul ja annab võimalust sisse tungida traditsioonilistesse „meeste“, enam tasustatud valdkondadesse. Samal ajal mõned tegurid, soodustavad tööhõivatus kasvu ja tugevdavad naiste positsiooni töövaldkonnas, tihti toovad võimendamist professionaalse segregatsioonile. Nii intensiivne teenindussektoris areng suurendab naiste töö kasutamist, samaaegselt piirates nende tegevust väga kitsa kutse valikutega.³⁷ Uute tegevusliikide arenemine ning uute tehnoloogia ja mittetraditsioonilisi töö organisatsooni vormide rakendamine võimaldab laiemalt kasutada naiste tööd, andes võimalust töötada kodus, osalise tööpäeva, paindlikku tööajaga. Kuid need samad tegurid, esmalt said üsna haaravateks naistele, väga kiiresti pöörasid nende jaoks sotsiaaltoetuse ilmajätmisega, kindlustus ja muude eelistustest, laiendatavad täistööajale, mõnedele – ka sotsiaalset tõrjutust. Enam kaitsetud seisukorras osutasid Venemaa naised 90-ndate aastatel, kes alati olid kaitstud vaesusest

³⁵Novikova E. Rahvusvaheline kaitse naiste õigusi: ajalugu ja tänapäev // Muundus. Pm, nr 3. 1995.

³⁶ Ibid

³⁷ The Human Rights Watch Global Report on Women's Human Rights, New York, 1995. Arvutivõrgus: <http://www.hrw.org/reports/1995/08/01/human-rights-watch-global-report-womens-human-rights> (05.10.2016)

väiksemal määral. Enne majandusmuudatuste algust, enam raskes materiaalses seisukorras tavaliselt olid pensionärid, kelle seas naised pea kaks korda rohkem; poolik pered lastega, 94% eesotsas seisvate naistega; ning samuti ka lasterikkad pered, enam osas isa elas eraldi, aga peamised laste kasvatamise ja hoolitsemise mured langesid ema peale.³⁸

Toetuste vähendamine (ja täielik etapiviisiline likvideerimine) ja tasude sisse viimine ennem tasuta saadavate teenuste eest, oluliselt vähendasid ostuvõimet viidatud rahvustiku kategoorias; aga järsk tegeliku sissetulekute langemine, suurenenud eraldumine pensionide suurustest ja toetustest miinimumpalgast, viisid naiste vaesuse aktiveerimiseks- nii eakate ja töövõimetu, kui ka noori haritud töötavate venenaisi.

1.3 Naiste õiguste dokumendid Venemaal

Nii nagu igas riigis, Venemaal on olemas naiste ja inimeste kaitse õigusdokumendid, millistes on kirjeldatud õigused ja kohustused.

Üks nendest dokumentidest **Vene NFSV Konstitutsioon**, kus §7(1) on kirjas, et Vene Föderatsioon – heaoluriik, kelle poliitika on suunatud looma tingimusi, kindlustava väärilist elu ja vaba inimese arengut. Samuti §7(2), räägib sellest, et Vene Föderatsioonis valvatakse inimeste töö ja tervis, kujunevad kindlaks garanteeritud minimaalne töötasu suurus, kindlustatakse riigi poolne pere toetus, emadus, isadus ja lapsepõlve, invaliidide ja eakate kodanikute, areneb sotsiaalseteenuste süsteem, määratakse riigipensionid, toetused ja muud sotsiaalse kaitse garantiid.³⁹

Artiklis §19 1 osa, on kirjas, et kõik on võrdsed seaduse ja kohuse ees. Samas artiklis teises osas on kirjas sellest, et riik garanteerib inimese ja kodaniku õiguste ja vabaduse võrdsust sõltumatu soost, rassist, rahvusest, keelt, päritolumaa, varandusliku ja ametialast seisukohta, elukohast, religiooni hoiakut, veendumust, kuuluvust ühiskondlikku rahvähendustusse ja teistes olukordades.

³⁸ Perekond Vene Föderatsiooni.//Stat. c6. — Pm, 1994.

³⁹ Põhiseadus RF (väljavõte)ESIMENE JAGU
Arvutivõrgus: <http://owl.ru/win/docum/rf/constitution.htm> (27.10.2016)

On keelatud igasugused piirangute vormid kodanike õigustes sotsiaalse tunnuse, rassilase, rahvuse, keele ja religiooni kuuluvuse osas. Ja kolmandas osas samas artiklis räägitakse sellest, et mees ja naine omavad õigused ja vabadused ning erinevad võimalused nende realiseerimiseks.

Samuti on olemas **Vene NFSV Tööseadus**, kus §253 on kirjas tööst, kus piiratakse naiste töö kasutamist. Tootmise, tööde, ametite ja kutsealaste loetelud kahjulike ja (või) ohtlike töötingimustega, kus piiratakse naiste töö kasutamist ja ülimalt lubatud koormuse normid naistele töstmisel ja ümberpaigutamisel raskusi käsitsi kinnitatakse kindlaksmääratud korras Vene Föderatsiooni valitsusega arvestades Venemaa kolmepoolse komisjoni sotsiaalse-töö suhete reguleerimise arvamusega. Samuti §262, milles räägitakse Lisa vabapäevadest isikutele, kes hoolitsevad invaliidilapse ja invaliidilapsepõlvest eest.⁴⁰

Järgmine kodeks, **Vene NFSV Perekonnaseadus**, kus on §1(1), milles on kirjas: perekond, emadus, isadus ja lapsepõlv Vene Föderatsioonis on riigi käiste all.

Perekonnaõigus lähtub vajadusest pere tugevdamises, peresuhete ehitamises vastastiku armastuse ja austuse tunnetega, vastastiku abi ja vastutuse pere kõikide liikmete eest, lubamatust suvalise sekkumise pereasjadesse, kindlustamine pereliikmete oma õiguste takistamatu teostamine, võimalused nende õiguste kohtukaitse.⁴¹

Samuti ka, näiteks, §31(1), Abikaasade võrdõiguslikkus peres 1. Iga üks abikaasast on vaba tegevusala, kutse, viibimiskoha ja elukoha valikus.⁴²

Venemaa kodeksitest võib kirjutada väga palju ja tuua sealt palju näiteid, kuid autori töö jaoks piisab ka nendest näidetest, selleks et võrrelda seadused, seotud naiste õiguste kaitsega Eestis ja Venemaal.

⁴⁰TööKoodRF(väljavõte)NELJASOSA Arvutivõrgus: <http://owl.ru/win/docum/rf/tk41.htm> (27.10.2016)

⁴¹ Perekonnaseaduse vene FÖDERATSIOONI 29. detsembril 1995. a N 223-FZ Arvutivõrgus: <http://owl.ru/win/docum/rf/family.htm> (27.10.2016)

⁴² Perekonnaseaduse vene FÖDERATSIOONI 29. detsembril 1995. a N 223-FZ Arvutivõrgus: <http://owl.ru/win/docum/rf/family.htm> (27.10.2016)

1.4 Naised Eestis ja Venemaal

Analüüsidest töösad, millistest kirjutas autor eelnevalt, saab teha järeldust, Venemaa, on palju suurem möödudes riik kui Eesti, naised selles riigis on rohkem, vastavalt naiste õiguste kaitsega seotud probleeme on ka palju rohkem.

Eestis on üks kõige suurem näidik vastanutest, teatanud, et nad on saanud teada vägivallaohvritest – või oma peres, või sõpradelt ja tuttavatelt – selliseid on 39%.

UNICEF andmetel, Eestis on 29% naisi vanuses 18 kuni 24 aastat, kes kardavad koduvägivalla. Vanuse suurendamisega antud protsent järjekindlalt kasvab – juba 52% õrnem sugu esindajatest vanuses „65 aastat ja vanem“ sattuvad füüsilise või psühholoogilise vägivalla. Statistika järgi 80% ohvrid – naised, 90% ründajad – mehed. Eesti politseijaoskonna andmetel, 2010 aastal on registreeritud rohkem kui 4 tuhat perekonnatüli, nendest 11% kvalifitseeriti kui kuriteod. 50% juhtudel nii enne kohtuliku, kui ka kohtuliku arutamised viivad null tulemusele. „Avaliku huvi puudumise korras menetluse ja väike süü vastu“ karistus kahaneb ühiskonnakasuliku tööde täitmisele või maksmisele riigile 200-400 eurot.⁴³

Vene Föderatsiooni statistika andmetel, samal aastal 2010, on registreeritud enam kui 35 000 perekonnatüli, nendest 20% kvalifitseeritud kui kuriteod. Sama kui Eestis, Venemaal suur protsent juhtudest, mis nii enne kohtuliku, kui ka kohtuliku arutamised viivad null tulemusele. Karistus samuti kahaneb ühiskonnakasuliku tööde täitmisele või trahvi maksmisele riigi kasuks. Kuigi, mis puudutab naiste õigusi, siis nii Eestis, kui ka Venemaal neid on väga palju, samuti mõlemas riigis on palju asutusi, kuhu naised saavad pöörduda abi saamiseks.⁴⁴

⁴³ Taylor, D.H., Stoilkov, M.V., Greco, D.J. Ex Parte Domestic Violence Orders of Protection: How Easing Access To Judicial Process Has Eased The Possibility For Abuse of The Process. Arvutivõrgus:

⁴⁴ . Perekond Vene Föderatsiooni.//Stat. cõ. — Pm, 1994

2. Naiste õiguste kinnipidamise ja rikkumise praktika maailmas

2.1 Naiste õigused: realiseerimisstrateegia õigus

Rahvusvahelised dokumendid, alustades ÜRO põhikirjast, keelavad soo alulist diskriminatsiooni. Sellegipoolest, diskriminatsioon naiste vastu jätkub, seejuures kõikides erinevates vormides. Nii, üks pea takistustest, mis ei luba naistele kasutada garanteeritud seadusega õigused, praktiseeritakse nende vastu vägivald. Diskriminatsiooni keeld naiste suhtes, ÜRO poolt väljakuulutatud inimeste õiguste paktides, ei olnud tõlgendatud, kui vägivalda ala praktika keeld, eripärad konkreetse soo suhtes. Otsest mainimist vägivalda kasutamise kohta ei ole samuti ka igat vormi diskriminatsiooni likvideerimisest naiste suhtes Konventsioonis.⁴⁵

Kogu maailmas naised ikka veel tihti sattuvad vägivalda ohvriteks just kui naised. See ilmneb erinevates vormides ja juhtub peredes (näiteks, perevägivald: lapsetapp, tüdrukute suhtes ja abort juhtudel, siis kui oodatakse tüdruku sündi; surmad, seotud pruudi väljaostuga; kaaslase vägivald; intsest); ühiskonnas (näiteks, seksuaalne ahistamine tööl; sundimine pidada kohalikud traditsioonilisi kombid) ja riigioranite kaudu (näiteks, sund steriliseerimine ja abordid, kui riigipoliitika; piinamine riigiasutustes; jälitamine mittekinnipidamise surutud vaadete naiste seisukohtadele ühiskonnas). Kuni viimase ajani varjatud erinevad vägivalda vormi laadid, nende vastavus ammust ajast olemasolevate kultuuri ja traditsiooniliste ootustele ja mahitamisele või isegi võimude poolt heakskiitmine takistati lähenemist antud probleemile inimese õiguse seisukohalt.⁴⁶

Nüüd proovitakse midagi ette võtta antud vaikimisega. Igat vormi vägivalda lubamatus naiste suhtes oli kinnitatud Ülemaailmsel inimeste õiguste konverentsil Viinis, lõplikus Deklaratsioonis ja Tegevusprogrammis. See oli toetatud ja vastu võetud detsembris aastal 1993 ÜRO Peaassamblee poolt vägivalda likvideerimisest Deklaratsiooniga suunatud naiste vastu ja määramisega aastal 1994 inimeste õiguste komisjoniga Spetsiaalse kõneleja poolt vägivalda

⁴⁵ Euroopa Nõukogu, Ministrite Komitee. Recommendation Rec (2002)5 of the Committee of Ministers to member states on the protection of women against violence 1 (Adopted by the Committee of Ministers on 30 April 2002 at the 794th meeting of the Ministers' Deputies) Arvutivõrgus: <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=280915> (16.09.2016)

⁴⁶Sama allikas

küsimustes, suunatud naiste vastu.⁴⁷ Inimeste õiguste printsiipide seisukohast, üsna oluline, et Deklaratsioon näeb ette riigi vastutust vastava pingutuste puudumisel ennetamiseks või karistamiseks vägivalda aktide naiste suhtes, vaatamata sellele, et nad on tehtud riigi ametiisikute või eraisikute poolt, ja seletab, et kombed, traditsioonid või religioon ei saa õigustada naiste vastu vägivalda. Kuigi, erinevalt ülevalnimetatud kokkulepetega, Peaassamblee deklaratsioonid ei oma kohuslikku jõu ja kannavad ainult soovitatava laadi.

Sellisel juhul, naiste õiguste garantii on fikseeritud olulistest rahvusvahelistes dokumentides. Juristide asi – leida võimaluse vastu võtta need dokumendid sellisel juhul, et muuta formaalsetest kohustest, millised on võimalik karistamata ignoreerida, praktilisse reaalsusesse, millistega riigivõimud ei saa mitte arvestada. Kahtlemata, võimalused õiguste asju kõrvaldamisel nende struktuuri tasakaalustavatusse majanduslikku ja poliitilise võimudel, üsna piiratud. Kuid rahvusvahelisel, regionaalsel ja kohaliku tasemel leidub mitte vähe võimalusi tekkinud probleemide lahendamiseks.⁴⁸

Rahvusvahelisel tasemel tähelepanu peab olema suunatud esmajärjekordselt realiseerimis mehhanismide peale, ette nähtud inimeste õiguste kaitse kokkulepetega. Üldise tunnustamisel, Konventsioonis naiste diskriminatsiooni likvideerimisel, sellised mehhanismid on minimaalsed. Liikmesriikidelt nõutakse esitada naiste diskriminatsiooni likvideerimise Komiteele (KNDL) algsed ja perioodilised ettekanded tööst, mis oli tehtud Konventsiooni eesmärgi saavutamiseks. KNDL oma Üldises soovituses № 19 1992.a. määras, et peab iga vägivald naiste vastu, kui Konventsiooni tegude õõnestamine. Vastavalt, ta nõudis riikidelt märkida oma ettekannetes meetmed, vastu võetud vägivalda võitlemiseks, ja viidas, et suunatud riikidele päringud hakkavad hõlmama ka antud küsimust. Aktiivset rolli ettevalmistuseks ja läbivaatamiseks antud ettekandeid võivad mängida nii eraldiolevad juristid, kui ka inimõiguste rühmad, sest Komitee tervitab informeeritud kommentaarid riikide ettekannetele ja viitamine valdkondadesse, mis vajavad edasist uurimist.⁴⁹ Üksikasjalik sõltumatu uurimised ja kommentaarid, esitatud enne ametliku läbivaatamist riigi ettekannet ja vastastavad andmed Konventsiooni normidega,

⁴⁷ Oppermann, T. Euroopa Õigus. 2 trükk. Tallinn 2002.

⁴⁸ Ignatova, I. Paarisuhtes füüsilist ja vaimset vägivalda kogenud naiste hinnangud iseendale. Arvutivõrgus: http://dspace.utlib.ee/dspace/bitstream/handle/10062/14881/ignatieva_inga.pdf?sequence=4 (25.09.2016)

⁴⁹ ÜRO Pekingi deklaratsioon ja tegevuskava. Arvutivõrgus: <http://www.un.org/womenwatch/daw/beijing/platform/declar.htm> (16.09.2016)

võimelised oluliselt täiendada oma Komitee ressursid ja suurendada tähtsust tööprotsessi ettekannetel.

Esitamise õigus individuaalsete pöördumistele toimub Esimese Fakultatiivse protokollil alusel rahvusvahelise pakti tsiviil ja poliitiliste õigustel inimeste õiguste Komitee praktikatoos, igat vormi rassilase diskriminatsiooni likvideerimise ja piinamise vastu Komiteedele, kuid KNDL toos sellist õigust ei ole ettenähtud. Individuaalsed pöördumised saab vastu võtta naiste seisukohta Komisjon, aga sellise organi juurde pöörduvad harva ja otsest seost naiste diskriminatsiooni likvideerimise Konventsiooniga ei ole. Viini konverents soovitas aktiivselt täita Konventsiooni seisukohta ja eriti vaadata üle võimalust tunnustada õigust individuaalsete pöördumiste esitamiseks Komisjoni naiste seisukoha kohta ja KNDL-is Fakultatiivse protokollil vastu võtmise teel Konventsioonile. KNDL sessioonil aastal 1995 arutati läbi Protokollil projekt, valmistatud ette sõltumatu juristidega, kuid praktilise antud projekti täideviimist tuleb veel uurida ja kinnitada.⁵⁰

Sellal, tuleb mitte jätta vahele võimalust pöörduda individuaalsetega kaebustega teiste rahvusvaheliste lepinguorganitesse. Seni ajani küsimustega, puudutavate naisi, üldjuhul pööruti mitte nimetatud organitesse, kes juhtivad põhilise töö, aga KNDL-i. Kuigi soo alune diskrimineerimise keeldu sisaldavad kõik inimeste õiguste kaitse dokumendid ning vastavad küsimused võib seaduslikult esitada just antud organitele. Selliste küsimuste püstitamine virgutatakse ÜRO lepinguliste esimeeste organite Komiteega. Septembris aastal 1994 antud komitee, kuhu kuuluvad kõiki kuute inimõiguste lepinguliste organite esimehed, tunnustas, et nad kõik on kohustatud nõuda riikide poolt juurde liitma ettekannetes andmed inimeste õiguste kinnipidamise kohta naiste suhtes ja detailiseerima konkreetset takistused, mis ei luba naistel täies mahus kasutada oma õigused.⁵¹ Seal, kus eksisteerivad individuaalsete kaebuste esitamise ja läbivaatamise mehhanismid, - seal tähelepanu inimeste õiguste täitmisele naiste suhtes peab ettekannete läbivaatamise käigus täiendama konkreetsete süüdistamisega antud õiguste rikkumises. See on võimalik ainult siis, kui antud õiguste rikkumistele esitatakse kaebust. Õigusküsimuste nõunikutele tuleb arvestada antud võimalust.

⁵⁰Edwards, A., Haslett, J. Domestic Violence and Restorative Justice: Advancing the Dialogue. Arvutivõrgus: <http://www.voma.org/docs/DVandRJPaper2003.pdf> (22.09.2016)

⁵¹Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalda ja perevägivalda ennetamise ja tõkestamise konventsioon. Istanbul, 11.05.2011.nr, 210. Arvutivõrgus:<http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/convention-violence/convention/Convention%20210%20Estonian.pdf> (01.10.2016)

Võimalused individuaalsete kaebuste esitamiseks eksisteerivad samuti ka regionaalsel tasemel. Nii, Euroopa konventsiooni õiguse inimeste õiguste kaitse raamides oli vastu võetud hulk „kohtu“ otsuseid, millised kas otseselt soodustasid naiste õiguste tugevdamisele, või lubasid nende kasutamine edaspidi pretsedendina, millistele advokaadid saavad viidata, kaitstes need õigused.⁵²

Üheks peamiseks puuduseks olemas olevate mehhanismidest juriidilise inimeste õiguste kaitse naiste suhtes omab avalik-õiguslikku laadi antud mehhanismides, nende suund on erakordselt riigivõimude vastu kaitsele. Kuid paljud õiguserikkumised toimuvad valdkonnas, reguleeritav eraõigusega ja teostatakse või provotseeritakse mitteametiisikute poolt, vaid pereliikmete või teiste eraisikute poolt: tööandjate, kogukonna liidrite jne. Sellisel juhul, need tegevused ei lange antud keeldu toimumise sfääri alla.⁵³

Iga kaebus naiste õiguste rikkumise kohta, tõenäoliselt, esmalt esitatakse sisekohtu organitesse: nõudmine sisemisi vahendite ammendamist õiguskaitse eeldab, et see peab eelnema pöördumist regionaalsete või rahvusvaheliste organite.⁵⁴ Efektiivne kasutamine sisekohtudel rahvusvaheliste standartide naiste õiguste täitmist, võib sõltuda sellest, kas tunnistab antud riigi konstitutsionaalne õigus doktriini oma täitevvõimu rahvusvaheliste lepingute poolt, või inimeste õiguste lepingud on inkorporeeritud siseseadusandlusse.

Antud standartide kasutamine sõltub ka sellest, kuivõrd nende rakendatavus tunnistavad konkreetsed kohtunikud. Riikide ja regioonide arv, millistes algatatakse kaebused naiste õiguste rikkumisel, alati kasvab ja nad võivad saada väärilise allikaga pretsedentideks teiste riikide juristidele. Need on ainult kaks näidet sellest, kui kohtulik arutamine soodustasid sellise tõlgendusele eksisteeritavate põhimõtetele, mis seadis esiplaanile seaduslikud kohustused naiste õiguste kaitsmisel.⁵⁵ Kodakondsuse ja immigratsiooni seadused paljudes riikides kannavad diskrimineeritava naiste vastu iseloomu. Väljendub see selles, et välismaalasest abikaasa kodakondsuse vastuvõtmisel naise kodakondsust kehtestatakse rangemaid piiranguid, kui naise poolt vastuvõtmisel abikaasa kodakondsust, samuti piirangud on naistel oma kodakondsust lastele kandmisel. Need põhimõtted avavad sügavalt sissejuurdunud ettekujutust naise rolli kohta

⁵² Allaste, A., A., Võõbus, V. Vägivald lähisuhtes: selle põhjused ja võimalikud lahendused. Arvutivõrgus: <http://rahvatervis.ut.ee/bitstream/1/4021/1/Allaste%20ja%20V%20c3%b5%20c3%b5bus%2c%202008.pdf> (20.09.2016)

⁵³ Ibid

⁵⁴ MTÜ Tallinna Naiste Kriisikodu. http://www.naisteabi.ee/kriisikodu_-_mis_see_on_.html (12.10.2016)

⁵⁵ Garrity, R. Mediation and Domestic Violence. What Domestic Violence Looks Like. 1998. Arvutivõrgus: http://www.biscmi.org/documents/MEDIATION_AND_DOMESTIC_VIOLENCE.html (17.09.2016)

kui isiku, saatev peale abiellu, ja tema rolli majanduses. See olek on võimeline tuua naist katastroofilistele tagajärjetele, lahutamise või küüditamise tema partneri-mehe juhul.

Näiteks, olid juhtumid, kui naised esitasid palved varjupaiga esitamiseks ja pagulase staatuse saamiseks, tundes muret, et naastudes kodumaale, sattuvad tulnud praktikasse tegevustele, sellistele, kui naiste elundite vigastuste tekitamisele, sundsteriliseerimisele või karistus keeldumisest pidada spetsiifilisi nende soo seadusi, puudutavad, ütleme, riietust. Paljudel naistel, kes elavad pagulaste laagrites, sunniti põgeneda oma kodust hirm ja tegelik oht vägistamiseks või risk sattuda seksuaalse ahistusse relvastatud konfliktide ajal tema oma riigis.⁵⁶ Taolised palved mitte täielikult vastavad pagulase staatuse kriteeriumitele, sellisteks kui nad on määratud pagulase staatuse Konventsioonis aastast 1951 ja protokolliga aastast 1967, nõutavate pretendente poolt täiel määral põhjendatud pelgust tagakiusamisel „rassi alusel, usutunnistuse, kodakondsuse, teatavasse sotsiaalsesse gruppi kuulumist või poliitilise veendumisel“. Tagakiusamine soo alusel nimetatud liikide vahel ei figureeri, ja naised erilise sotsiaalse grupina seal ei tunnustata. Peale selle, situatsioonid, samalaadsed mis on nimetatud ülalpool, mitte eriti ühtivad lubadustele sellest, et mis täpselt tuleb pidada jälgimiseks riigi poolt: taolised jälgimised, reeglina, vaadatakse üle mehe seisukoha poolt poliitilise ja ühiskondlikku elus. Kuid üha rohkem tõestavad – kusjuures mitmes riigis kindla eduga, - et sellise suhtumise sattumisel naisi, tõesti, omavad õigustatud jälitamise kartused ja nendele tuleb esitada pagulase staatuse.⁵⁷

Võtame, näiteks, üks asi Kanada immigratsiooni ja pagulaste nõukogu praktikast. Somaalia naine ja tema kaks alaealist last esitasid taotlust pagulaste staatuse võimaldamiseks. Saudi Araabias normaalse abiellu, kolme aasta pärast, nõudmise esitaja, nõudis lahutust. Tema taotlus oli saanud vastupanu ja viis füüsilistele ja sõnalistele solvamistele. Mees võttis temalt vanema poja endale. Ülejäänud pere osa hiljem kolis USA-sse, kus taotleja hüljes oma meest ja palus koos kahe teiste lastega pagulaste staatuse Kanadas. Ta hoidus kaotada nende kahte laste ja esimese poja eeskostja õigust, kui tuleb Somaaliasse tagasi. Tema tütar riskib saada suguelundite kahjustust.⁵⁸

⁵⁶ Klopets, U., Tamm, K. Kriminaalmenetluse lõpetamine leppimise tõttu. Justiitsministeerium, 2010. Arvutivõrgus: <http://www.just.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=52673/> (20.10.2016)

⁵⁷ Ibid

⁵⁸ Larcombe, W. Sex offender risk assessment: the need to place recidivism research in the context of attrition in the criminal justice system. Arvutivõrgus: <http://vaw.sagepub.com/content/early/2012/07/15/1077801212452249.abstract> (17.09.2016)

Nõukogu otsustas esitada kõikidele kolmedele pagulase staatust. Lahutatud ema, kes Somaalias puutub kokku šariaati seadustega, oli tunnustatud pagulased sel põhjusel, et ta kuulub erilise sotsiaalse naiste gruppi, kelle isiklik turvalisus ja vanemate õigused kodumaal ei ole võimalik kaitsta. Tema tütrele esitati pagulase staatuse selle tõttu, et ta kuulub erilise sotsiaalse alaealise gruppi isikute naissoost, aldis riskile saada suguelundite vigastusi. Tema poeg oli tunnustatud kuuluva erilise sotsiaalse alaealiste laste gruppi, kelle õigused sattuvad ohtu kehtivate Somaalias seadustest ja igapäevapraktikast. Antud üritus kuulub näitena pääsuks, lubava laiendada sotsiaalse gruppi kontseptsiooni sellisel kujul, et kindlustada naise ja nende laste kaitset, kokku puutuvatel võimalusega kanda „isiklikult“ põhjustatud kahju. Selles ürituses samuti kogutud argumendid selle kasuks, et naiste ja laste õiguste rikkumised koostavad jälitamise vormi, täiel määral võimalikud, kuigi ei lähe kokku tuntud paradigma poliitiliste jälitamisel. Kanada avaldas initsiatiivi selles protsessis kontseptsiooni pagulase staatuse taas läbivaatamisel, kuigi ta ei ole üksi selles.⁵⁹ Need üritused demonstreerivad, millisel viisil juriidilised argumendid võivad olla formuleeritud ja adapteeritud soospetsiifiliste kaebuste rakendamiseks.

Ülalpool oli näidatud, mis viisil juristid saavad kasutada kohtuprotsesside algamisel ja teised kohtu protseduurid sellega, et tugevdada naiste õiguste realiseerimist kohtukorras. Väga oluline, et taoliste näitlike protsessides esitataks küsimused otsest diskriminatsiooni (kuigi keegi ei ürita kahandada rolli kohtuasjus taoliste küsimustel), kui ka arenesid õiguspõhjendused, ergutavad taas läbivaatamiseks paljud õiguste kontseptsioonid inimese õiguse selleks, et tagada õiguskaitset vägivalda vastu ja õelat kohtlemist, regulaarselt teostatavad naiste suhtes, kaasa arvatud ka tehtud eraisikute poolt. Asjad, mis puudutavad varjupaiga esitamisel, nähtlikult illustreerivad, kuidas see on võimalik teostada siseriiklikutes kohtuorganites.⁶⁰

Aga selge, et hoopiski mitte kõik kohtuasjad saavad olla võidetud, isegi heasoovliku suhtlemisega kohtude poolt lahendus võib osutuda poliitiliselt mitte vastuvõetav. Naiste nõudluse õigus toob tõelist väljakutset olemasolevale poliitilise, majandusliku ja sotsiaalse korrale ja järelikult tajub nagu destabiliseeriv faktor. Sellest hoolimata, isegi edutud pretensioonid võivad olla kasulikud: nad aitavad paremini mõista probleemi kindla juriidilise formuleeringu teel vaidluse objekti ja tugevdavad õigusalusel naiste õiguskaitset. Veel üks suund – õigusdokumentide ja programmide väljatöötamine, nagu näiteks, töö Viini tegevusprogrammi või jooksev töö projekti tegevusprogrammi kallal Neljanda ülemaailmase

⁵⁹ Soo,K ja Laas,A Naistevastane vägivald paarisuhtes ja töökohal. Vägivalla mõju naistele. Tartu 2009. Arvutivõrgus: http://www.ut.ee/gender/pdf/GVEI_uuring.pdf (09.11.2016)

⁶⁰ Ibid

konverentsil naiste asjades.⁶¹ Peamiselt, et selletaolised dokumendid lasevad tõlgendada idee õiguste ja poliitiliste püüdlused juriidiliste mõistete keelde. Ilma silmade sulgemist õigusstrateegiate piiramatus inimeste õiguste rikkumiste likvideerimine naiste suhtes, kogu maailma juristid peavad töötama käsikäes haridustöötajate ja aktivistidega massorganisatsioonides, samuti ka rahvusvahelistes ja rahvuslikes mittevalitsusorganisatsioonides, tugevnedes kogu maailmas ustavust naiste õiguste kaitsmiseks.

2.2 Näited naiste õiguste rikkumiste Eesti vabariigis

Oma töö autor otsustas kasutada nagu näiteks praktika kohtulahendid. Töös on kavas analüüsida kaks kohtunike otsused, mis on seotud naiste õiguste rikkumise.

Esimese kohtuasja, kelle otsus oli Tartu, 25. september 2013. Aa, algab sellest, et J.J (hageja) esitas 24. aprillil 2012 A.D (kostja) vastu hagi, milles palus tühistada poolte 18. aprilli 2011. a vara jagamise lepingu (leping) p-d 3.1.1, 4.1–4.6 ja 6.1 või tunnistada leping selles osas tühiseks ning kohustada kostjat andma nõusolek Xxxxx maakonnas Xxx vallas XXXXXXXXX külas XXXXXXXXX xxx XX asuva kinnisasja (kinnisasi) omanikukande muutmiseks selliselt, et hageja kantakse kinnisasja omanikuna kinnistusraamatusse. Hagiavaldust täpsustades palus hageja lugeda, et ta tühistas hagiavaldust esitades poolte lepingu nimetatud punktid, või lugeda need lepingupunktid tühiseks.

Samuti palus hageja kanda hagi tagamise korras kinnistusraamatusse nimetatud kinnisasja käsutamise keelumärke.

Hagiavalduse kohaselt lahutasid pooled 18. aprillil 2011 notari juures abielu ning sõlmisid vara jagamise lepingu ja hooldusõiguse kokkuleppe. Lepingu p 3.1.1 kohaselt sai kostja hagejale kuulunud kinnisasja ainuomanikuks. Lepingu p-s 2.4.1 avaldasid pooled, et hageja omandas kinnisasja enne abielu sõlmimist, kuid abielu kestel ehitati sellele elamu. Poolte abielu sõlmiti 5. detsembril 2003 ja selleks ajaks oli elamust umbes pool valmis. Kahekorruseline elamu valmis abielu ajal. Seega kuulus kinnisasi koos poole elamu väärtusega hageja lahusvara hulka ning ülejäänud pool elamu väärtusest poolte ühisvara hulka. Hoonestatud 2465 m² suuruse kinnisasja väärtuseks märkisid pooled lepingusse vaid 100 000 eurot, mis oli umbkaudu neli korda väiksem

⁶¹ Parra-Cordona, J.R., Escobar-Chew, A.R., Holtrop, K., Carpenter, G., Guzman, R., Hernandez, D., Zamudio, E., Gonzalez Ramirez, D. En el Grupo Tomas Concencia (In Group You Become Aware): Latino Immigrants' Satisfaction With a Culturally Informed Intervantion for Men Who Batter. Arvutivõrgus: <http://vaw.sagepub.com/content/19/1/107> (04.09.2016)

vara tegelikust väärtusest. Lepingu p 4.1 järgi sai hageja kinnisasja omandi üleandmise eest kostjalt vastutasuks tingimusliku isikliku kasutusõiguse kostjale kuuluvale kuni kolmetoalisele korterile. Lepingu p 4.4 kohaselt oli kasutusõigus tähtajaline (kestusega kuni 4. augustini 2026) ja pidi lõppema ennetähtaegselt, kui hageja uuesti abiellub või soovib korterisse elama võtta oma uue elukaaslase. Selliselt ei ole poolte õigused ja kohustused tasakaalus ning leping on selgelt hagejale kahjulik.⁶²

Kuna lepingu sõlmimise ajal ei olnud kostja veel omandanud korterit, mille kasutusõiguse hageja pidi saama, elasid pooled kuni 10. detsembrini 2011 kostjale loovutatud elamus ning hageja oli kostja mõju all, taludes alandamist, ähvardusi ja vägivalda. Pärast kolimist mõju leevenes ning hageja mõistis, et sõlmis endale kahjuliku lepingu kostja vägivalla ja vägivallaga ähvardamise mõjul, mitte oma vabal tahtel. Hageja jaoks oli abielu kostjaga muutunud 2011. aastaks väljakannatamatuks, kuid kostja nõustus abielu lahutama vaid tingimusel, et hageja loovutab kinnisasja temale. Seega sõlmis hageja lepingu, et vabaneda kostja ähvardustest ja vägivallast. Asjaolu, et kostja oli hagejaga vägivaldne, tõendavad patsiendikaardid, millest nähtub, et hageja on kostja peksmise tõttu pöördunud meditsiinasutusse. Kostja peksis hagejat tihti nende ühiste laste nähes, mis raskendas veelgi hageja olukorda, sest ta soovis lapsi säästa vägivalla ja ähvarduste pealtvaatamisest.⁶³

Juhul kui kohus leiab, et hageja ei sõlminud lepingut ähvarduse ja vägivalla mõjul, on tehing tühine, kuna see on vastuolus heade kommetega. Kostja teadis lepingut sõlmides, et hageja sõlmib endale äärmiselt ebasoodsa lepingu erakorralise vajaduse tõttu vabaneda vägivaldsest suhtest. Asjaolu, et kostja mõju ja vägivald jätkusid ka pärast lepingu sõlmimist, kinnitab lisaks patsiendikaartidele ka kostja vastu 15. mail 2011 kriminaalmenetluse alustamine. Menetlus küll lõpetati, kuid seetõttu, et kostja sundis hagejat avaldusest loobuma. Määruses on siiski tuvastatud, et kostja tunnistas oma süüd ja kahetses hagejale füüsilise valu tekitamist.⁶⁴

2. Kostja vaidles hagile vastu ja palus jätta selle rahuldamata ning märkis, et isegi hagi rahuldamise korral ei saaks hageja kinnisasja ainuomanikuks, vaid taastub olukord, kus abikaasade ühisvara on jagamata. Kostja vaidles vastu ka haginõude muutmisele.⁶⁵

⁶² 3-2-1-83-13 Tartu, 25. september 2013. A

⁶³ Ibid

⁶⁴ Ibid

⁶⁵ Ibid

Kuigi pooled sõlmisid abielu 5. detsembril 2003, elasid nad juba aastaid enne seda koos. 2001. aastal leidis kostja sobiva hoonestamata kinnisasja ja otsustas selle omandada, et ehitada sellele maja, kuhu koos elukaaslasega (hagejaga) elama asuda. Tehingu läbirääkimiste ajal selgus, et kuna kostja oli kodakondsuseta isik, ei saanud ta kehtiva õiguse järgi kinnisasja omandada. Seetõttu lepidi müüjaga kokku, et kinnisasja eest tasub kostja, kuid selle omandab hageja. Elamu ehitati nii enne kui ka pärast abielu sõlmimist kostja raha eest. Hagejal ei olnud sissetulekut, sest ta õppis ning aasta pärast abielu sõlmimist sündis poolte esimene laps. Kostja võttis 23. aprillil 2004 elamu valmishitamiseks 485 000 krooni laenu ja tasus laenu tagasimakseid ise. 27. detsembril 2004 müüs kostja ka talle lahusvarana kuulunud korteriomandi 850 000 krooni eest, sest pangalaenust ei piisanud elamu valmishitamiseks.⁶⁶

Kostja väitel on hageja väited kostja vägivaldsuse kohta alusetud ja tõendamata. Poolte kooselu purunes, kuna tekkisid konfliktid tavapärasest olmeprobleemidest, mis ajaga aina süvenesid. Pooltel ei olnud erimeelsusi abielu lahutamise, vara jagamise ega laste hooldusõiguse osas, st konfliktid ei tekkinud sel põhjusel. Seega ei ole ka konfliktid mõjutanud hagejat lepingut sõlmima. Hageja tõendatud vigastused olid tingitud sellest, et kostja pidi hagejat hüsteeriahoogude ajal kinni hoidma, et hageja ei oleks endale ega teistele ohtlik. Ka kostja sai neis konfliktides vigastada.⁶⁷

Pooled otsustasid 2011 abielu lahutada ning jagada vara ja lahendada laste hooldusõiguse küsimuse. Selleks esitasid nad 14. märtsil 2011 notarile andmed tehingu sisu kohta ja abielu lahutamise avalduse. 22. märtsil 2011 saatis notar pooltele tehingu projekti ning pooled allkirjastasid lepingu 18. aprillil 2011. Lepingu järgi sai hageja isikliku kasutusõiguse kostja omandatavale korteriomandile kuni vanema lapse täisealiseks saamiseni, misjärel tuli korter jätta vanemale lapsele. Lepingu täitmiseks käisid pooled koos ja ka eraldi vaatamas ca 10–15 korterit ning hageja kinnitas, et on nõus XXXXXXXXX XXXXXXXXX XX–X asuva korteriomandiga, kui ta saab sinna elamust kaasa võtta kõik endale meelepärased asjad. 10. detsembril 2011 kolis hageja lastega korterisse, kus kostja oli aidanud teha ka sanitaarremondi. Seega ei teinud hageja tehingut vägivalda ega ähvarduse mõju all ning tegemist ei olnud olukorraga, kus hagejal ei olnud võimalik teha mõistlikke valikuid. Hageja ei ole esitanud kostjale üheselt mõistetavat tehingu tühistamise avaldust. Kui lugeda hagiavaldus tehingu tühistamise avalduseks, on see esitatud pärast seaduses sätestatud tähtaja möödumist. Kostja oli hea tahte margina nõus andma

⁶⁶ Ibid

⁶⁷ Ibid

korteriomandi omandi kohe poolte ühisele tütrele üle, et kõrvaldada hageja etteheide, et ta ei saanud ühisvara jagamisel midagi.⁶⁸

Harju Maakohus rahuldab 2. oktoobri 2012. a otsusega hagi, tuvastas, et hageja tühistas lepingu p-d 3.1.1, 4.1–4.6 ja 6.1, ning kohustas kostjat andma nõusoleku kostja kui kinnisasja omaniku kinnistusraamatust kustutamiseks ning hageja kinnisasja omanikuna kinnistusraamatusse kandmiseks. Maakohtu otsuse põhjenduste kohaselt ei ole hageja hagi täpsustades nõuet muutnud. Hageja on kogu menetluse vältel soovinud lepingu osaliselt tühistada ja taastada lepingueelse olukorra.⁶⁹

Isik, kes tegi tehingu õigusvastase ähvarduse või vägivalda mõjul, võib TsÜS § 96 lg 1 järgi tehingu tühistada, kui ähvardus või vägivald oli vastavalt asjaoludele nii vahetu ja tõsine, et ei jätnud tehingu teinud isikule mingit mõistlikku valikut. Eelkõige tuleb arvestada ähvardaja või vägivalda kasutaja ja tehingu teise poole isikut ning olukorda, milles ähvardus või vägivald aset leidis. TsÜS § 96 lg 2 järgi on ähvardus õigusvastane, kui õigusvastane on: 1) tegu või tegevusetus, millega tehingu teinud isikut ähvardati; 2) ähvarduse mõjul tehtud tehingu eesmärk; 3) teo või tegevusetuse, millega ähvardati, kasutamine tehingu tegemisele kallutamiseks. Ähvarduse mõjul tehtud tehingu tühistamise tähtajaks on TsÜS § 99 lg 1 p 1 järgi ähvarduse või vägivalda korral kuus kuud arvates ajast, mil vastava asjaolu mõju lakkas.⁷⁰

Hageja esitas 24. aprillil 2012 kostja vastu hagiavalduse, mida ta hiljem pidas ka tehingu tühistamise avalduseks. Pooled sõlmisid vara jagamise lepingu 18. aprillil 2011. Kohtule esitatud arstitõenditest nähtub, et hageja on saanud korduvalt sarnaseid füüsilisi vigastusi ning iga kord toonud välja nende põhjuseks abikaasa tarvitatud vägivalda. Kostja tarvitas hageja vastu vägivalda hiljemalt 23. novembril 2011, mil on väljastatud viimane arstitõend, ning sellest päevast alates hakkas kulgema ka tühistamisavalduse esitamise tähtaeg. Seega esitas hageja avalduse tähtaegselt. Füüsiline vägivald, mis tõi kaasa kehavigastused, võib mõjutada isikut tegema tehinguid tema tahte vastaselt. Pervägivalda mõju ei pruugi raugeda kohe pärast abikaasadevaheliste suhete lõppemist. Ka asjaolu, mida kostja ei ole küll kohtumenetluses tõendanud, et pooled otsisid pärast lahutust koos korterit, kuhu hageja võiks koos lastega elama asuda, ei tähenda, et kostja vägivalda mõju oleks hageja suhtes lakanud. Seega on täidetud tühistamise nii formaalsed kui ka materiaalsed eeldused. Hageja on esitanud tehingu teisele

⁶⁸ Ibid

⁶⁹ Ibid

⁷⁰ Ibid

poolele tühistamisavalduse ning esines vägivald, mis kallutas hagejat tehingut tegema. Seega on hageja nõue põhjendatud.⁷¹

Kostja esitas apellatsioonkaebuse, milles palus maakohtu otsuse materiaalõiguse normi väärta kohaldamise ja menetlusõiguse normi rikkumise tõttu tühistada ja teha asjas uue otsuse, millega jätta hagi rahuldamata, või saata asi maakohtule uueks läbivaatamiseks. Menetluskulud palus kostja jätta hageja kanda.

Tallinna Ringkonnakohus rahuldab 1. märtsi 2013. a otsusega apellatsioonkaebuse, tühistas maakohtu otsuse ja tegi asjas uue otsuse, millega jättis hagi rahuldamata ja menetluskulud hageja kanda. Samuti tühistas ringkonnakohus kohtuotsuse jõustumisel hagi tagamise.⁷²

Maakohus pidi kontrollima, kas vägivald oli asjaolude kohaselt nii vahetu ja tõsine, et ei jätnud tehingut teinud isikule mingit mõistlikku valikut. Hageja ei ole hagiavalduses toonud esile asjaolusid ega esitanud tõendeid kostja vägivallatsemise kohta hagejaga vahetult enne tehingu tegemist. Hageja on esitanud kaks tõendit, millest nähtub, et hageja vastu on kasutatud vägivalda. Nimetatud tõenditest nähtub, et hageja pöördus arsti vastuvõtule 14. juulil 2009 ja 30. augustil 2009 Maakohus ei ole otsuses analüüsinud ega põhjendanud oma seisukohti, mistõttu ei selgu otsusest, kuidas need tõendid tõendavad sellist vägivalda, mis oli suunatud vahetult tehingu tegemisele, ja kuidas on nende kahe tõendiga tõendatud, et just kostja kasutas hageja vastu vägivalda. Täiesti põhjendamata on seisukoht, et väidetava vägivalla eesmärgiks oli mõjutada hageja tahet teha vaidlusalune tehing. Kostja eitab vägivalla kasutamist hageja vastu. Ringkonnakohtu istungil kinnitas hageja esindaja, et rohkem tõendeid neil esitada ei ole.⁷³

Kolleegium leiab, et kassatsioonkaebus tuleb rahuldada ja ringkonnakohtu otsus tuleb materiaalõiguse normi väärta kohaldamise ja menetlusõiguse normi olulise rikkumise tõttu tsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) § 692 lg 1 p-de 1 ja 2 alusel tühistada. Asi tuleb TsMS § 691 p 2 alusel saata samale ringkonnakohtule uueks läbivaatamiseks.⁷⁴

Hageja on kogu menetluse vältel väitnud, et poolte leping selles osas ei kehti. Seetõttu on hageja palunud kostjal kinnisasja omand tagastada ja anda nõusolek kinnistusraamatu kande muutmiseks selliselt, et kostja annaks lepingu alusel saadud kinnisasja hageja omandisse tagasi

⁷¹ Ibid

⁷² Ibid

⁷³ Ibid

⁷⁴ Ibid

ja hageja saaks uuesti kinnisasja omanikuks. Ühtlasi on hageja nõustunud loobuma tema kasuks korteriomandile seatud isiklikust kasutusõigusest, mille ta sai vastutasuks kinnisasja omandist loobumise eest.⁷⁵

Hageja väitel on poolte leping nimetatud osas kehtetu, kuna hageja sõlmis kostjaga endale selgelt kahjuliku lepingu kostja vägivalla ja vägivallaga ähvardamise mõjul olukorras, kus ta soovis vabaneda väljakannatamatust vägivaldsest suhtest ja säästa lapsi vägivalla pealtvaatamisest. Hageja palus lugeda hagiavalduse vaidlusaluste lepingupunktide tühistamise avalduseks.⁷⁶

Lisaks on hageja toonud nii hagiavalduses kui ka muudes menetlusedokumentides välja asjaolu, et kui vaidlusaluste lepingupunktide tühistamiseks ei peaks olema alust (ähvardus ja vägivald ei viinud hagejale kahjuliku lepingu sõlmimiseni), on lepingupunktid tühised, kuna need on vastuolus heade kommetega. Heade kommetega vastuolu põhjendas hageja sellega, et kostja teadis, et hageja sõlmib endale äärmiselt ebasoodsatel tingimustel lepingu erakorralise vajaduse tõttu vabaneda vägivaldsest suhtest.⁷⁷

Hageja arvates on vaidlusalused lepingupunktid talle äärmiselt ebasoodsad ning hageja ja kostja õigused ja kohustused tasakaalust väljas. Hageja loobus abielust vabanemise eesmärgil talle kuulunud kinnisasjast, mille väärtuseks märkisid pooled lepingus 100 000 eurot, kuid mille tegelik väärtus on neli korda suurem, ning sai selle eest vastu tasuta tähtajalise isikliku kasutusõiguse kostjale kuuluvale korteriomandile väärtusega ca 45 000 eurot, kuid sedagi üksnes tingimusel, et tasuta tähtajaline kasutusõigus lõppeb, kui hageja uuesti abiellub või soovib korteris elukaaslasega koos elama hakata.⁷⁸

Tehingu tühistamist puudutavas osas nõustub kolleegium ringkonnakohtu põhjendustega. Ringkonnakohus asus õigesti seisukohale, et TsÜS § 96 järgi saab tehingu tühistada üksnes juhul, kui vägivald või ähvardus oli suunatud tehingu tegemiseks tahteavalduse andmisele ning asjaolusid arvestades oli see nii vahetu ja tõsine, et ei jätnud tehingu teinud isikule mingit mõistlikku valikut. Hageja ei ole toonud esile asjaolusid, et kostja oleks sundinud teda vägivalda tarvitades või sellega ähvardades vaidlusaluseid lepingupunkte sõlmima.⁷⁹

⁷⁵ Ibid

⁷⁶ Ibid

⁷⁷ Ibid

⁷⁸ Ibid

⁷⁹ Ibid

Kuna ringkonnakohtu otsus tühistatakse ja asi saadetakse ringkonnakohtule uueks läbivaatamiseks, jääb menetluskulude jaotus TsMS § 173 lg 3 teise lause järgi ringkonnakohtu otsustada.⁸⁰ Analüüsidest olukorda, kellel on kohtuasja, töö autor järeltulele, et isegi kui naine läheb mehele, siis ta ei saa olla kindel, et tema õigusi ei ole rikutud abikaasa. Et saaksin maja, pärast lahutust, mehe isegi kasutanud füüsilist jõudu naise suhtes, ähvardas teda, kuid koos pooled naised ei esinenud tõsiseid kaebusi. Nii et politsei ei tegeles kaitse naised, aga kui ta nõudis, et teda on rakendatud füüsiline jõud, siis mees võiks karistada.

Teise kohtuasja sama puudutab rikkumise naised ja seotud füüsilise vägivallaga. Selle otsuse lahendamise asi oli 9. mai 2013 ja alguse sai see sellest, et Igor Komyagin anti kohtu alla süüdistatuna KarS § 121, § 391 lg 1 - § 25 lg 2 ja § 263 p 1 järgi kvalifitseeritavate kuritegude toimepanemises.

KarS § 121 järgi süüdistati I. Komyaginit järgmises:

1) 9. detsembril 2008 ajavahemikul kella 17.30-18.00 lõi ta Narvas XXXXXXXXXXXX X-X asuvas korteris rusikaga näkku D. K.-d, tekitades kannatanule näo põrutuse, hematoomi ja füüsilist valu;
2) 28. jaanuaril 2009 kella 23.00 paiku lõi ta Narvas XXXXXXXXXXXX X-X asuvas korteris kaks korda rusikaga näo piirkonda oma ema V. K.-d, tekitades kannatanule füüsilist valu, näo põrutuse ja hematoomi;⁸¹

3) 11. märtsil 2010 kella 01.00 paiku lõi ta Narvas XXXXXXXXXXXX X-X asuvas korteris kätega vastu nägu ja selja piirkonda enda ema V. K.-d, tekitades kannatanule peaju põrutuse, selja põrutuse ning füüsilist valu;
Viru Maakohtu 10. augusti 2012. a otsusega tunnistati I. Komyagini süüdi KarS § 121 järgi ja teda karistati vangistusega 2 aastaks ning 6 kuuks. I. Komyagini süü on suur, sest kuriteod pani ta toime tahtlikult ega kahetse neid. Aastate jooksul peksis ta korduvalt eakaid vanemaid, naabreid ja teisi isikuid. Teda on varem karistatud ja seetõttu on võimalik mõjutada teda edaspidi kuritegude toimepanemisest hoiduma üksnes reaalse vangistusega. Arvestades kuritegude toimepanemise aega ja süüdistatava terviseseisundit tuleb I.

⁸⁰Ibid

⁸¹ 3-1-1-45-13 9.mai 2013

Komyaginit KarS § 121 järgi karistada vangistusega 2 aastaks ning 6 kuuks. KarS § 391 järgi tuleb mõista sanktsiooni alammäära lähedane karistus.⁸²

Pärast õpinguid on kohtuotsus, autor on nõus sellega, et kohus otsustas panna selle inimese 2 aastat ja 6 kuud, selle eest, et ta peksis oma ema. Töö autor usub, et see on õige otsus, sest sarnaseid kuritegusid.⁸³

Analüüsidest statistikat pöördumisi politsei autor nägi, et on väga palju juhtumeid, kui poole naine kohaldada füüsilist jõudu.

Üks juhtudel oli Viru Maakohus. Sergei Orlov on antud kohtu alla ja süüdistatakse selles, et tema olles varem kriminaalkorras Tartu Maakohtu 27.03.2014 otsusega karistatud KarS § 121 järgi taas 17.01.2016 kella 15.30 paiku, viibides xx linnas xx asuvas korteris, elukaaslase Xxx Xxx omavaheliste suhete pinnal tekkinud konflikti käigus lõi talle rusikaga nina piirkonda, rusikaga vasaku silma piirkonda ja kui xx. Xxx kukkus põrandale, lõi teda jalgadega vastu keha. Peale seda võttis S. Orlov käärid ja lõi xxx. Xxxl juuksed kukla piirkonnas maha. Oma tegevusega tekitas S. Orlov kannatanule füüsilist valu ja kehavigastusi. Seega pani Sergei Orlov toime teise inimese valu tekitava kehalise väärkohtlemise, mis on toime pandud lähisuhtes, korduvalt, s.o KarS § 121 lg 2 p 2, 3 järgi kvalifitseeritava kuriteo.⁸⁴

Veel uhe juhtum oli Tallinna Ringkonnakohus. KarS § 122 (kehtivas redaktsioonis KarS § 121 lg 2 p-d 2 ja 3) järgi mõisteti Sergey Lopatnikov süüdi selles, et tema ajavahemikul 2014 suvest kuni 22.09.2014 Tallinnas, XXX korteris pani toime järjepideva ja suurt valu põhjustanud kehalise väärkohtlemise oma 80-aastase ema ZL suhtes, kusjuures peksis korduvalt ZL, põhjustades ZL-le tervisekahjustusi: 22.09.2014 ja 23.09.2014 tuvastati kannatanul VIII, IX ja X roide murrud vasakul, erineva vanusega nahaalused verevalumid näol, imendumisjärgus nahaalused verevalumid rindkerel, haav peas paremal pool, rindkere ja pea põrutus.

Harju Maakohus otsustas 24.mai 2016 otsusega süüdi tunnistada Sergey Lopatnikovi KarS § 122 (kehtivas redaktsioonis KarS § 121 lg 2 p-d 2 ja 3) järgi kvalifitseeritud kuriteo toimepanemises ja mõista talle karistuseks 4 aastat vangistust.⁸⁵

⁸²Ibid

⁸³ Ibid

⁸⁴1-16-9783

⁸⁵1-16-406

Meie Riigis on väga palju juhtumeid kui mees lööb naist.

Näiteks, veel üks juhtum oli Harju Maakohus Liivalaia kohtumajas. Andrus Pohlak'ut süüdistatakse selles, et tema ajavahemikul 07.04.2014 kuni 31.08.2014 kasutas järjepidevalt oma elukaaslase XXX'i suhtes füüsilist vägivalda, aga nimelt 07.04.2014 kella 10.00 kuni 14.00 vahel Tallinnas XXXasavas korteris lõi Andrus Pohlak oma elukaaslast XXX'i rusikaga vasakule poole lõuapiirkonda, viiel korral käega peapiirkonda ning samuti lõi sõrmeotstega kannatanu põse- ja kõrvapiirkondi vähemalt kümnel korral, haaras kinni kannatanut kätest ning samuti Tallinnas Nõmme piirkonnas kella 14.00 ajal Andrus Pohlak'i poolt juhitud sõiduautos torkas viimane kannatanut sõrmeotstega vasakule poole põsepiirkonda. Antud teoga tekitas Andrus Pohlak XXXile füüsilist valu ja tervisekahjustusi. Seega pani Andrus Pohlak toime järjepideva kehalise väärkohtlemise (s.o teise inimese tervise kahjustamise, samuti löömise, peksmise või valu tekitanud muu kehalise väärkohtlemise), ehk KarS § 122 järgi kvalifitseeritava kuriteo.⁸⁶

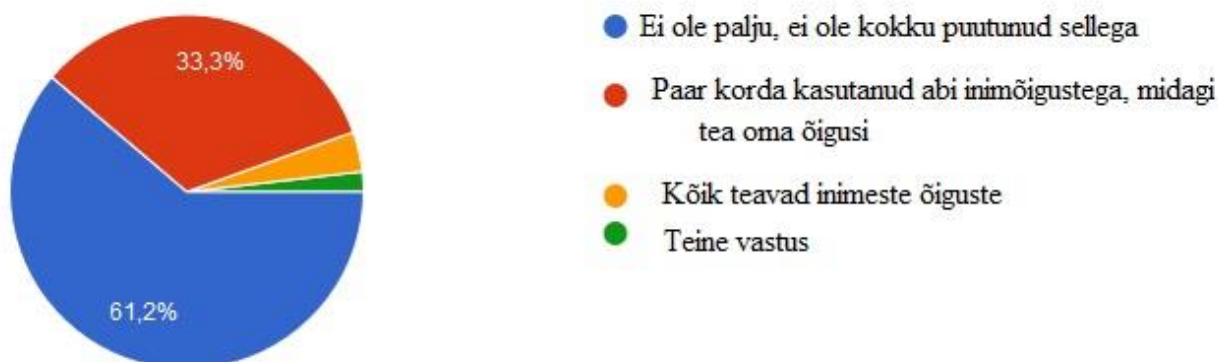
⁸⁶1-15-3606

3.Uurimis meetodid

3.1 Analüüsid küsimustiku tulemusi

Küsitlus oli läbi viidud Tallinna elanikest. Inimesed olid eri soost, vanusest ja erinevates sotsiaal gruppides, kõige rohkem huvitasid naiste vastused, kui meeste. Oli võimalik saada 218 vastuseid, nendest on 200 naiste vastused ja 18 meeste. Vanus vastanutest oli alates 15-20, selles gruppis oli kõige vähem vastuseid, nimelt oli 14 inimest, järgmise gruppi vanus oli 21-30 – 118 inimest ja see oli kõige populaarsem vanuse kategooria. Edasi oli grupp mis vanus on 31-40 oli 68 vastuseid ja viimane grupp on inimesed vanuses 41-50, vastas 18 inimest.

Kolmas analüüsi küsimus oli seotud sellega, et kui palju inimesi ültse teavad midagi inimõigustest (Pilt 1). Ja suur osa, nimelt 134 (61,2%) vastasid selle kohta, et nemad mitte väga palju teavad inimõigustest, nendel lihtsalt polnud vajadust seonduda sellega. Järgmised inimeste vastused olid, et paar korda olid kasutanud abi seadus inimõigustest, midagi tean oma õigustest – 73 (33,3%) inimest. Ainult oli 8 (3,7%) inimest, kes teavad oma õigustest kõiki.

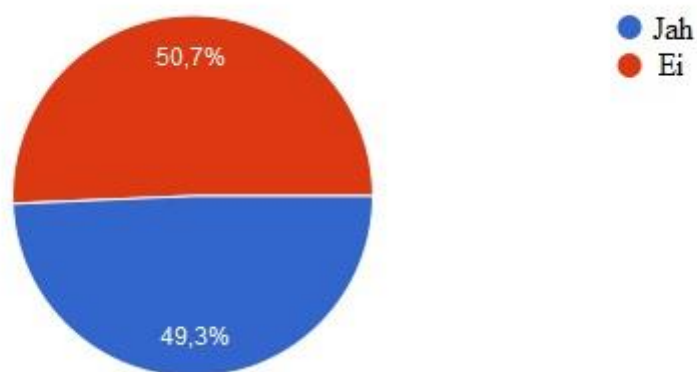

Joonis1. Kui palju teie teade inimõigustest?

Allikas: autori koostatud

Abil neljanda küsimusega autor tahab saada teada vastajatelt, kas olnud inimesed kunagi tunnistajad füüsilise vägivald naiste vastu (Pilt 2). 111 (50,7%) inimest ütlesid, et nemad kunagi polnud kunagi näinud sellist. Aga 107 (49,3%) inimest, mis on mitte palju rohkem, olnud kunagi tunnistajad füüsilise vägivald naiste vastu. Autor arvab et see ei ole hea näitaja, kuna arv neid, kes kunagi ei näinud kuidas peksid naist arvulises ülekaalus neid, kes on olnud kunagi tunnistaja sellist on ainult 4 inimeste võrda rohkem.

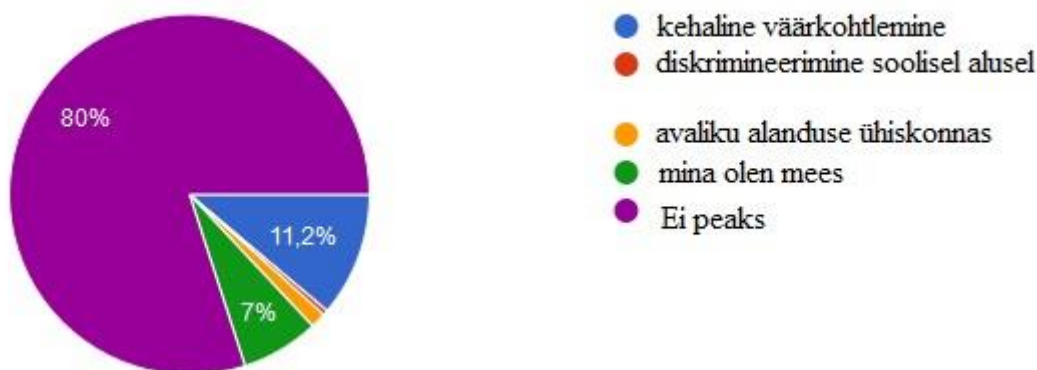
Järgmine küsimus oli selles, et olnud li elus situatsioonid, kuna teie saanud tunnistajaks diskrimineerimise soo järgi. Selle küsimuse peale olid peaaegu samasugused vastused, täpsemalt 109 (49,8%) inimest, vastasid et nemad on olnud kunagi tunnistajaks sarnastes olukordades, aga 110 (50,2%) inimest, ütlesid et ei olnud. Jälle arvestades sellise väikese erinevuse vahel, kes oli ja kes ei olnud tunnistajaks sooline diskrimineerimine, ütlevad et meie riikis on probleemid, mis on seotud diskrimineerimisega.

Joonis2. Kas oli sinu elus situatsioon, kui olete saanud tunnistaja füüsilise vägivalla naine
Allikas: autori koostatud

Kuues küsimus mures avaliku alanduse naiste ühiskonnas. Ja selle küsimusele oli leitud väga palju tunnistajaid sellises olukorras, täpsemalt 113 (51,8%) inimesi, mis on 7 inimesele rohkem neid, kes ei olnud sellega probleemiga enne kokku puutunud, vastajaid oli 105 (48,2%) inimest. Enne autor juba kirjutas oma töös, et vahe vastustest ei või ja on väga väike, nagu ühest küljest see võib olla ei ole paha, et peaaegu pooled vastanutest ei olnud sellega probleemiga enne kokku puutunud, aga teine pool vastanutest, olnud tunnistajat avaliku alanduse naiste ühiskonnas, kuigi nende arv oli väiksem, see ei muuta väga olemust.

Järgmises küsimuses, autorid huvitavad vastused ainult naist. See küsimus kota, kas oli vaja naistele võtta ühendust politseiga puhul füüsilise vägivalla, soolise diskrimineerimise või avaliku alanduse (Pilt 3). Õnneks, suur osa naist 172 (80%) vastasid, et nedele polnud vajadust võtta ühendust politseiga selliste olukordade kohta. Aga oli ka 3 (1,4%) naist, kellel oli vajadus võtta ühedust politseiga.

Joonis3. Kas oli vajadus võtta ühedust politseiga puhul...

Allikas: autori koostatud töö

Samuti tekkis küsimus küsimustikus, kas politsei lahendas naiste probleemi. Huvitasid vastused naist, kes palus abi tingitud füüsiline vägivald, diskrimineerimise ja alandust ühiskonnas.

Enamik vastanutest märkisid, et nad ei käinud politsei. Vastu küsimusele «Miks?», naised vastasid, et nad on kindel, et politsei ei hakka sellega tegelema. Aga olid sellised vastused, kus naised ütlesid, et politsei nendele aitas, eriti mis on seotud koduvägivaldaga. Politsei andis trahvi süüdlasele, isoleeris mingi aja peale või andsid tingimisi karistuse.

Analüüsid neid vastuseid, autor on kindel, et ei ole vaja karta võtta ühendu politseiga, tõenäoliselt nad aitavad probleemi lahendada. Aga kui tõsiselt nad võtavad probleemi lahendamiseks, on tundmatu. Aga autor arvab, kui inimesed hakkavad rohkem pöörduda politseisse, et nad olid tunnistajad, näiteks diskrimineerimise või probleemi nad isiklikult puudutanud, nagu koduvägivald. Siis ja politsei hakkab tõsiselt kehtima, sest on näha et meie riigis on probleeme, mis on seotud naiste õiguste. Ja võib-olla järgmine kord sarnaselt küsimustikus on rohkem vastuseid, kus inimesed ei näinud vägivald ja muud, kuna inimesed hakkavad rohkem austama naiste õigusi ja olema teadlik, et kui kusagil õigusi on rikutud, tuleb vastata neile.

3.2 Analüüs saadud statistilised andmed.

Eesmärk autoril uurimistöös oli analüüsida statistikat, mille pärast autor läks politseisse, et sealt saada andmeid, mis näitavad kui tihti ja miks naised pöördusid politseisse 2015. ja 2016. aastal.

Autorid huvitasid paragrahvid§120-122ja niisama §153. Huvitasid just need paragrahvid selle pärast, et nad on seotud diplomitööga, sisu esemed, mis on seotud naiste õigusi.

§120.Ähvardamine

Tapmisega, tervisekahjustuse tekitamisega või olulises ulatuses vara rikkumise või hävitamisega ähvardamise eest, kui on olnud alust karta ähvarduse täideviimist, – karistatakse rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega.

§121.Kehalineväärkohtlemine

Teise inimese tervise kahjustamise eest, samuti löömise, peksmise või valu tekitanud muu kehalise väärkohtlemise eest – karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega.

§122. Piinamine

Järjepideva või suurt valu põhjustanud kehalise väärkohtlemise eest – karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega.

§153. Diskrimineerimine pärilikkusriskide alusel

(1) Inimese õiguste ebaseadusliku piiramise või inimesele ebaseaduslike eeliste andmise eest tema pärilikkusriskide alusel – karistatakse rahatrahviga kuni kolmsada trahviühikut või arestiga.

(2) Sama teo eest, kui see on toime pandud:

1) vähemalt teist korda või

2) kui sellega on tekitatud oluline kahju teise isiku seadusega kaitstud õigustele või huvidele või avalikele huvidele, – karistatakse rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega.

[RT I 2004, 46, 329 - jõust. 01.07.2004⁸⁷

Saadud andmeid, autor on teada järgmised andmed Aastatel 2015 ja 2016 registreeriti Eestis 9 965 karistusseadustiku § 120 -122 järgi kvalifitseeritavat juhtumit, kus kannatanuks on märgitud naine.

KarS § 153 järgi kvalifitseeritavaid juhtumeid politsei infosüsteemis aastatel 2015 ja 2016 registreeritud ei ole.

Tutvunud tabeliga saadud andmetega, võib teha järgmised järeldused.(Tabel 1) KarS § 120, paragrahv milles räägitakse ohtudes, autorid huvitasid sellised juhted, kus olid seotud naised. 2015 aastal selliseid juhtumeid oli 632. Aga selleks et võrdlema 2016 aastaga, oli vaja võtta esimesed 8 kuud, täpsemalt alates jaanuarist kuni augustini. 8 kuu eest 2015aastal pöördumiste

⁸⁷ Eesti Vabariigi Karistusseadustik RT I 2001

arv oli 415. 2016 aastal pöördumiste arv kasvanud 2% ja nüüd see arv on 424 juhtumit (jaanuarist augustini)

KarS § 121, paragrahv milles räägitakse füüsilise vägivallast, jällegi juhtumid mis on seotud ainult naistega, kes on pöördunud politseise sellega probleemiga. Kõiki selliseid juhtmeid 2015 aastal oli 5548, 8 esimese kuu jooksul 2015 aastal selliseid juhtumeid oli 3719, mis näitab et 2016 aastal, esimese 8 kuu jooksul pöördumist vähenes 10%.

KarS § 122, paragrahv milles räägitakse piinamisest. Autorid huvitasid ainult naiste pöördumised politseisse, 2015 aasta jooksul politsei pöördusid 12 naist. Ajal 2016 esimese 8 kuud (septemberist augustini) politseisse pöördusid 5 naist, mis näitab muutus andmeid 58%.

Tabel 1. Statistika naiste politseisse kaebusi

§-d	2015. a			
	kokku	2015. a 8 kuud	2016. a 8 kuud	8 kuu muutus %
KarS § 120	632	415	424	2%
KarS § 121	5548	3719	3344	-10%
KarS § 122	12	12	5	-58%

Nüüd selleks et tööle panema kriminaalasja, tihti on piisavalt fakti kui naabrid kinnitavad, et nemad kuulsid et naabritel oli skandaal ja kui ühel poolel on näiteks trauma. Ja isegi siis, kui ohver nõuab, et midagi pole juhtunud põhjalik selgitamine kust ilmunud sinikas ikkagi toimub. Aga see ei tähenda, et kõik sellised olukorrad lõppevad kohuses. Politsei loodab saavutada mõju et järgmine kord sellist vägivald ei toimunud. Viimasel ajal vägivald on rohkem, sellepärast on tohutult kasvanud arv uuringuit sellele teemale.

Vaatamata sellele, et vastavalt Justiitsministeeriumi, Tallinnas ja Harjumaal selliste juhtumite arv on kasvanud ligi kolmandiku, politsei usuvad, et see arv on suurem umbes kümme protsenti.

KOKKUVÕTE

Kokkuvõtteks, tahaks öelda, et ei ole kõik nii halvasti Eestis ja Venemaal naiste õiguste kaitsmisega. Mõlemas riigis on seadused, millised inimesed peavad vähemalt järgima või kinni pidama neist. Eestis ja Venemaal on kaitseorganid, kuhu naised alati saavad pöörduda abi saamiseks ja kus neid alati aitavad. Kuigi meenutades küsitluse analüüsi, on näha, et Eestis mitte kõik naised pöörduvad politsei poolt, sest et arvavad, et neid seal ei saa aidata. Venemaal on sarnane olukord, väga paljud naised kardavad või peavad mõtetuks pöörduda politsei poole abi saamiseks. Sest arvavad, et nende asjaga ei hakatagi tegelema.

Ühinenud rahvaste organisatsioon sündis viimastel tulitundidel kõige laastaval konfliktidel ajal, millist teadis maailm, selleks, et „vabastada tulevased põlvkonnad sõjavõitlusest” ja rajada tugeva alusmüüri rahu pidamiseks. Järgnevatel viie kümnendiku jooksul ülemaailmne organisatsioon püüdis saavutada õilsaid eesmärke oma põhikirjas erinevates valdkondades, sellistes kui relvitustamine, dekoloniseerimine, inimeste õiguste kaitse, rahvusvaheliste inimeste õiguste austus, rahvusvaheliste õiguste austus ja sotsiaalse progressi kaasa aitamine ning elutaseme suurendamine kõikidele maailma kodanikutele.

Naise inimese õigused, seistud ÜRO poolt, lähtuvad väärikusest, omane igale inimese pereliikmele. See väärikus ja tulenevad sellest õigused vabadusele ja võrdsusele on võõrandamatud ja muutumatud. Nad omavad eelist kõikide volituste ees, kaasaarvatud riigi volitused, mis saab neid reguleerida, kui mitte tühistada. Inimese väärikus eksisteerib ja peab olema tunnustatud ilma mingi suguse erinevuse. Sellest järeldub, et inimese õigused on universaalsed loomu poolest ja omandatakse sündimisel iga inimese pereliikmeka, vaatamata poliitilise, õigusliku või rahvusvahelise riigi või territooriumi staatusele, millisele inimesele kuulub.

Üha laiem inimeste oma võrdse väärikuse tunnustamine, mis on nende ühine pärand, soodustab aegamööda väidele „vendluse aimu“ nende suhetes.

Naiste ja tüdrukute inimeste õigused on lahutamatu, jagamatu ja koostis üldiste inimeste õiguste osa. Täielik ja võrdne naiste osalemine poliitilises, tsiviil, majandus, avaliku ja kultuuri elus rahvuslikul, regionaalsel ja rahvusvahelisel tasemel, samuti ka igat vormi soolulist diskriminatsiooni likvideerimine on esmajärjekordset rahvusvahelise ühingu eesmärgid. Naiste õiguste ja võimaluste laiendamiseks omab äärmiselt olulist tähtsust täielik teostumine kõiki

inimeste õigused ja põhilised kõiki naiste vabadused. Pekiini platvormi tegevusi teostumine aastal 1995, sealhulgas rahvusseadusandlus ja strateegiate formuleerimise abil, poliitika, programmi ja prioriteete arenemise valdkonnas, on iga riigi suveräänne kohustus.

Konventsioon igat vormi diskriminatsiooni likvideerimisest naiste suhtes on rahvusvaheline komplekskokkuleppe. Ühtlasi, seda ei saa nimetada kõikehõlmavaks dokumendiks naiste õiguste kaitse valdkonnas, sest paljud sellega seotud olukorrad on vajalik vaadata üle kehtivate rahvusvaheliste-õigus dokumentide küljest, pühendatud reglementeerimisele naiste õiguste eraldi ja nende realiseerimise garantiiga.

Võrdselt konventsiooniga kehtivad teised universaalsed rahvusvahelised-õigus aktid inimeste õiguste osas. Nende seas võib eristada ühised, s.t. rakendatavad võrdsel määral, kui meestele, kui ka naiste suhtes, seejuures mõned nendest sisaldavad eraldi sätteid, pühendatud naistele ja spetsiaalsed, puudutavad ainult naisi.

Konventsiooni kindlate sätete teostumine eeldab nende ühine rakendamine piirnevate normidega teiste rahvusvaheliste-õigus dokumentidega, mis kehtivad antud riigiosalise osas. Eriti teravalt seisneb see probleem rakendatuna soovõrdluse suhtes, kuna küsimus nende rolli kohta seltskonnas aastatuhandetega reglementeeris ja paljudes on seni reguleeritav religioonide ja rajavate religiooni nõuetele ja normidele.

Kõikide vormide diskriminatsiooni likvideerimise naiste suhtes Konventsioonis liikmesriigid kohustusid juurde liita meeste ja naiste võrdõiguslikkuse põhimõte oma riigi konstitutsiooni sisse või muu vastavasse seadusandlusse ja tagada seaduste abil ja muude vastavate vahendite abil, antud põhimõte praktiline teostumine.

Ülemaailmne Konverents naiste seisukohast (Peeking, 1995.a.) tunnustas vajalikuks tugevdada rahvusvaheline naiste õiguste ja huvide kaitsemehhanismi; sealhulgas, ÜRO komisjon naiste seisukohast töötas välja Fakultatiivne protokoll kõikide vormide diskriminatsiooni likvideerimise naiste suhtes Konventsioonile, määratlev õigust esitada kollektiivpöördumine (petitsioon) ÜRO organitesse juhul ilmnevate Konventsiooni rikkumistes.

Kirjanduses olid esitatud kriitilised märkused kokkulepete alusel loodud organitega suurendamise kasvu asjus, sel põhjusel, et nad dubleerivad üks teist; nende menetlused, põhjendatud liikmesriikide ettekannete üle vaatamiseks, on väheefektiivne. Uurimiste alusel Komitee tegevusele diskriminatsiooni likvideerimise naiste suhtes küsimustes selline kriitika

võetakse vastu põhjendatuna. Eriline tähtsus nais inimese õiguste kaitsmiseks omab samuti ka Euroopa inimeste õiguste kohuse tegevus, kui hästi väljatööteldud ja efektiivselt tegutseva mehhanismi tagamist, täitmist, järgnevalt Euroopa inimeste õiguste kaitse konventsioonist ja põhiliste vabaduste riigi kohustustest, ratifitseeritud tema poolt. Tahaks rõhutada, et Strasbourgi Kohus ei saa vastata kõikidele küsimustele. Tegelikult eesmärgiks Euroopa konventsiooniks peab saama inimeste õiguste kaitse standardide toomine liikmesriikides ühisele minimaalsele standardile.

SUMMARY

WOMEN'S RIGHTS PROTECTION OPPORTUNITIES IN ESTONIA AND INTERNATIONALLY

Alina Filippova

Political, economic, social, institutional changes affecting women's position, their role as objects, so also the societal development, it was always very difficult and controversial factor. On the one hand, the woman set of nodes, for her role in the particular fireside in the creation and keeping, the children's upbringing, but on the other hand – it does not interfere with the use of women in heavy work and close the eye, for example, inequalities in remuneration between men and women.

The work's main purpose is to explore women's rights in Estonia, Russia and international rights, yet to study the documents people rights, Estonian Legislation, the Constitution of the RF, and other documents which are written in the female rights. And the author plans in their work, compare women's rights in Estonia and Russia.

In the first theoretical part of the work, the author wrote about what rights women have in the world, in the next Chapter the author wrote about what rights women have Estonia to Russia, wrote about the documents related to the rights of women, comparing their.

So in the theoretical part the author wrote about how in the world violate the rights of women. Throughout the world, women still often find themselves together as victims of violence just as women. It occurs in various forms and happens in families (for example, domestic violence: the murder of children, girls and abortion cases, then as expected the girl's birth; deaths, related to the bride's redemption; companion violence; incest); society (for example, sexual harassment at work; to keep the local traditional customs) and public bodies (for example, forced sterilization and abortions, if state policies; torture in state institutions; stalking failure to comply with suppressed view of women's positions in society). Until recently, embedded in the different violence form download, their compliance with the long time existing cultural and traditional expectations and even the authorities by approval of the prevented approach to the problem of human rights point of view. Also in the second Chapter of the work were examples of violations of women's rights-a judicial decision.

The second part of the work was theoretical. It included research methods such as statistical analysis and analysis of questionnaire. Analysis of statistics showed that in Estonia, women are

more likely to go to the police about physical violence. In our country, really a lot of cases, when a man raises his hand on a woman. Also quite a lot of cases, when women goes to the police about the threats in her direction.

As in the theoretical part was conducted a questionnaire, which the author wanted to know how many women from his environment are aware of their rights and did, ever familiar woman to the police about the violation of their rights. And thanks to the questionnaire, the author found that among his friends and acquaintances, very few girls who asked the police about the violation of their rights.

In conclusion, I would say that not all so badly in Estonia and in Russia to protect women's rights. Both countries have laws, what people need to at least follow or adhere to them. In Estonia and Russia is kaitseorganid, where women always can turn to for help and where they always help. While recalling the survey analysis, it has been seen that in Estonia, not all women turn to the police, because to think of them there does not help. Russia is in a similar situation, very many women are afraid or have thought to be to turn to the police for help. Because they think that these things do not begin to even deal with.

KASUTATUD MATERJALIDE LOETELU:

1. Allaste, A., A., Võõbus, V. Vägivald lähisuhtes: selle põhjused ja võimalikud lahendused. Arvutivõrgus:
<http://rahvatervis.ut.ee/bitstream/1/4021/1/Allaste%20ja%20V%20c3%b5%c3%b5bus%2c%202008.pdf> (20.09.2016)
2. Arizona Coalition Against Domestic Violence. 2003 Arvutivõrgus:
http://www.azcadv.org/docs/FS-Custody_Mediation.pdf (11.10.2016)
3. Bancroft, L. Miks ta seda teeb? Kuidas mõtlevad vihased ja kontrollivad mehed. Tartu Naiste Varjupaik. 2006
4. Eesti Vabariigi Põhiseadus. Kommenteeritud väljaanne.
5. Echlin, C., Marshall, L. Child Protection Services for Children of Battered Women: Practice and Controversy, London and Middlesex Children's Aid Society. 1995. Arvutivõrgus:
<http://www.lfcc.on.ca/cps4cbw2.PDF> (04.10.2016)
6. Edwards, A., Haslett, J. Domestic Violence and Restorative Justice: Advancing the Dialogue. Arvutivõrgus: <http://www.voma.org/docs/DVandRJPaper2003.pdf> (22.09.2016)
7. Euroopa Nõukogu, Ministrite Komitee. Recommendation Rec (2002)5 of the Committee of Ministers to member states on the protection of women against violence 1 (Adopted by the Committee of Ministers on 30 April 2002 at the 794th meeting of the Ministers' Deputies) Arvutivõrgus: <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=280915> (16.09.2016)
8. Euroopa Komisjon. Domestic Violence against Women. Report. September 2010. Special Eurobarometer 344.Lk 5. Arvutivõrgus:
http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_344_en.pdf (11.10.2016)
9. Euroopa Nõukogu. Violence against women. Arvutivõrgus:
http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/equality/03themes/violence-against-women/index_en.asp (12.11.2016)
10. Eliasson, P. Mees, naine ja vägivald. Teoses Vaikijate hääled. Raamat soolisest vägivallast. (koostanud Helve Kase). 2002
11. Inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon. Rooma, 4. november 1950.
12. Feminist teooria ja praktika: Ida - Lääne. Konverents 09.06 - 12.06.95..Peterburg, 1996.
13. Garrity, R. Mediation and Domestic Violence. What Domestic Violence Looks Like. 1998. Arvutivõrgus:
http://www.biscmi.org/documents/MEDIATION_AND_DOMESTIC_VIOLENCE.html (17.09.2016)
14. Heckert, D. A., and Gondolf, E. F. Predicting Abuse and Reassault Among Batterer Program Participants 2004. Arvutivõrgus: <https://www.ncjrs.gov/pdffiles1/nij/199730.pdf> (06.10.2016)

15. Heido, R. Lähisuhtevägivalda reguleerivad seadused Eestis. Prokuröri roll kriminaalmenetluses. Lõuna Ringkonna Prokuratuur. 2007. Arvutivõrgus: www.enu.ee/lisa/200_LSV2-2007.PPT (10.10.2016)
16. Holtzworth-Munroe, A., Beck, J., A., C., and Applegate, G.A. The Mediator's Assessment Of Safety Issues And Concerns (Masic): A Screening Interview For Intimate Partner Violence And Abuse Available In The Public Domain. 2010.
Arvutivõrgus: <http://law.indiana.edu/lawlibrary/services/bibliography/documents/Holtzworth-MunroeApplegateBeckFCRarticleonMASIC.pdf> (02.11.2016)
17. Inimõigused: kõikide faktide: nr 22. Naiste diskrimineerimine: konventsioon ja komitee /ÜRO. Genf 1995.
18. Informatsioon konventsioonide kohta, millega Eesti on ühinenud. Arvutivõrgus: http://treaties.un.org/pages/viewdetails.aspx?src=treaty&mtdsg_no=iv-11&chapter=4&lang=en (08.10.2016)
19. Ignatova, I. Paarisuhtes füüsilist ja vaimset vägivalda kogenud naiste hinnangud iseendale.
Arvutivõrgus: http://dspace.utlib.ee/dspace/bitstream/handle/10062/14881/ignatieva_inga.pdf?sequence=4 (25.09.2016)
20. Kase, H. Pettai, I. Naistearstile naistevastasest vägivallast. Tallinn 2006
21. Kase, H. Vaikijate hääled. Tallinn. 2002
22. Khan, M. Domestic Violence Against Women and girls. Innocenti Digest. Nr 6. Juuni 2000. Arvutivõrgus: <http://www.unicef-irc.org/publications/pdf/digest6e.pdf> (22.10.2016)
23. Klopets, U., Tamm, K. Kriminaalmenetluse lõpetamine leppimise tõttu. Justiitsministeerium, 2010. Arvutivõrgus: <http://www.just.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=52673/> (20.10.2016)
24. Komisjon naiste staatus. 21. juunil 1946
25. Kroonika ÜRO. Veebruar 1996. Nii 32, nr 3.
26. Larcombe, W. Sex offender risk assessment: the need to place recidivism research in the context of attrition in the criminal justice system. Arvutivõrgus: <http://vaw.sagepub.com/content/early/2012/07/15/1077801212452249.abstract> (17.09.2016)
27. Linno, M., Soo, K., Strömpl, J. Perevägivalda levikut soodustavad riskid ja perevägivalda ulatus praktikute hinnangutes. Uurimisaruanne. Justiitsministeerium 2011.
Arvutivõrgus: <http://www.just.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=55587/Perev%E4givalda+riskid+ja+ulatus+praktikute+hinnangutes.pdf> (23.11.2016)
28. Mitendorf, A. Vägivaldse käitumise kujunemine vägivallakuriteo toime pannud isikutel: kurjategijate tõlgendused vägivallast. Sotsiaaltöö ja sotsiaalpoliitika ajakiri. 3/2011. Arvutivõrgus:

- http://www.sm.ee/fileadmin/meedia/Dokumendid/V2ljaanded/Sotsiaalto_ajakiri/2011/Sotsiaalt oo_nr3_2011.pdf (14.11.2016)
29. MTÜ Tallinna Naiste Kriisikodu. http://www.naisteabi.ee/kriisikodu_-_mis_see_on_.html (12.10.2016)
30. Novikova E. Rahvusvaheline kaitse naiste õigusi: ajalugu ja tänapäev // Muundus. Pm, nr 3. 1995.
31. Oppermann, T. Euroopa Õigus. 2 trükk. Tallinn 2002.
32. Parra-Cordona, J.R., Escobar-Chew, A.R., Holtrop, K., Carpenter, G., Guzman, R., Hernandez, D., Zamudio, E., Gonzalez Ramirez, D. En el Grupo Tomas Concencia (In Group You Become Aware): Latino Immigrants' Satisfaction With a Culturally Informed Intervantion for Men Who Batter. Arvutivõrgus: <http://vaw.sagepub.com/content/19/1/107> (04.09.2016)
33. Pekingi platvorm 1995.a ÜRO deklaratsioonist ja tegevuskavast vägivallaga võitlemiseks. Arvutivõrgus: <http://www.un.org/womenwatch/daw/beijing/platform/declar.htm>. (05.10.2016)
34. Perttu, S., Mikkälä, P. M., Rauhala, R., Särkkälä, P. Ava silmad. Jyväskylä. 2001
35. Pelikan, C. Victim-offender mediation in domestic violence cases- a research report. Arvutivõrgus: <http://www.restorativejustice.org/10fulltext/pelikan-christa.-victim-offender-mediation-in-domestic-violence-cases-a-research-report> (15.09.2016)
36. Perekond Vene Föderatsiooni.//Stat. cõ. — Pm, 1994.
37. Reitelman, E., Soo, K. Lähisuhte vägivald või peretüli. Ajakiri Märka Last. Kevad 2013.
38. Russell P. Dobash, R. Emerson Dobash. Women's Violence To Men In Intimate Relationships. Arvutivõrgus: <http://www.brown.uk.com/domesticviolence/dobash.pdf> (05.10.2016)
39. Straus, M. A. Dominance and symmetry in partner violence by male and female university students in 32 nations. Arvutivõrgus: http://divorcesupport.about.com/gi/o.htm?zi=1/XJ&zTi=1&sdn=divorcesupport&cdn=people&tm=8&f=00&su=p284.13.342.ip_&tt=2&bt=4&bts=4&zu=http%3A//pubpages.unh.edu/~mas2/ID41E2.pdf (26.10.2016)
40. Soo, K ja Laas, A Naistevastane vägivald paarisuhtes ja töökohal. Vägivalla mõju naistele. Tartu 2009. Arvutivõrgus: http://www.ut.ee/gender/pdf/GVEI_uuring.pdf (09.11.2016)
41. Taylor, D.H., Stoilkov, M.V., Greco, D.J. Ex Parte Domestic Violence Orders of Protection: How Easing Access To Judicial Process Has Eased The Possibility For Abuse of The Process. Arvutivõrgus: http://www.law.ku.edu/sites/law.drupal.ku.edu/files/docs/law_journal/v18/taylor.pdf (04.11.2016)

42. The Human Rights Watch Global Report on Women's Human Rights, New York, 1995. Arvutivõrgus: <http://www.hrw.org/reports/1995/08/01/human-rights-watch-global-report-womens-human-rights> (05.10.2016)
43. Women in Transition. The MONEE Project. Regional Monitoring Report, Nr 6. UNICEF. 1999. Arvutivõrgus: <http://www.unicef-irc.org/publications/pdf/monee6sume.pdf> (03.11.2016)
44. ÜRO naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise konvensioon. 1979
45. ÜRO Pekingi deklaratsioon ja tegevuskava. Arvutivõrgus: <http://www.un.org/womenwatch/daw/beijing/platform/declar.htm> (16.09.2016)

KASUTATUD ÕIGUSAKTID

1. Eesti Vabariigi põhiseadus RT 1992, 26, 349
2. Eesti Vabariigi Karistusseadustik RT I 2001, 61, 364 ... RT I, 17.04.2013, 8.
3. Eesti Vabariigi Perekonnaseadus. 2008. – RT I, 60, 395
4. Karistusseadustik. Vastu võetud 06.06.2001
5. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus.01.märts 2005-RT I 2004, 56, 403
6. Soolise võrdõiguslikkuse seadus RT I 2004, 27, 181
- 7.Võrdse kohtlemise seadus RT I 2008, 56, 315
8. Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsioon. Istanbul, 11.05.2011.nr, 210. Arvutivõrgus:<http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/convention-violence/convention/Convention%20210%20Estonian.pdf> (01.10.2016)
9. Perekonnaseaduse vene FÖDERATSIOONI 29. detsembril 1995. a N 223-FZ Arvutivõrgus: <http://owl.ru/win/docum/rf/family.htm> (27.10.2016)
10. Töö Kood RF(väljavõte) NELJAS OSA Arvutivõrgus: <http://owl.ru/win/docum/rf/tk41.htm> (27.10.2016)
- 11.Põhiseadus RF (väljavõte)ESIMENE JAGU Arvutivõrgus: <http://owl.ru/win/docum/rf/constitution.htm> (27.10.2016)

KASUTATUD KOHTUPRAKTIKA

1. RKKK 3-2-1-83-13
2. RKKKo 3-1-1-45-13
3. VMk 1-16-9783
4. TlnRnKo1-16-406
5. HMLk 1-15-3606

LISAD

Lisamine1. Küsimustik

1. Teie sugu

- mees
- naine

2. Teie vanus

- 15-20
- 21-30
- 31-40
- 41-50

3. Kui palju sa tead inimõiguste

- Ei ole palju, ei ole kokku puutunud sellega
- Paar korda kasutanud abi inimõigustega, midagi tea oma õigusi
- Kõik teavad inimeste õiguste
- Teine vastus

4. Oled oma elu olukorras, kus sa olid tunnistajaks füüsilise vägivalla naine

- jah
- ei

5. Oled oma elu olukorras, kus sa olid tunnistajaks diskrimineerimine soolisel alusel

- jah
- ei

6. Oled oma elu olukorras, kus sa olid tunnistajaks avaliku alanduse naised ühiskonnas

- jah
- ei

7. Kas pöörduda politseisse üle...(huvitavad vastused ainult tüdrukud/naised)

- kehaline väärkohtlemine
- diskrimineerimine soolisel alusel
- avaliku alanduse ühiskonnas
- mina olen mees
- Ei peaks

8. Otsustas, kas politsei oma probleemi, millega sa poole ja kui jah, siis kuidas?(huvitavad vastused ainult tüdrukud/naised)

9. Kas sa arvad, et naised meie riigis on vähe õigusi.

- jah
- ei
- ei mõelnud

Lisamine 2. Küsimustiku tulemused

Tabel 2. Küsimustiku vastuseid

1.Teie sugu		
a)mees	18	8,30%
b)naine	200	91,70%
2.Teie vanus		
a) 15-20	14	6,40%
b)21-30	118	54,10%
c)31-40	68	31,20%
d)41-50	18	8,30%
3.Kui palju sa tead inimõiguste		
a) Ei ole palju, ei ole kokku puutunud sellega	134	61,20%
b)Paarkordakasutanudabiinimõigustega, midagiteaoma õigusi	73	33,30%
c)Kõik teavad inimeste õiguste	8	3,70%
d) Teine vastus	4	1,80%
4. Oled oma elu olukorras, kus sa olid tunnistajaks füüsilise vägivalla naine		
a)jah	108	49,30%
b)ei	111	50,70%
5.Oled oma elu olukorras, kus sa olid tunnistajaks diskrimineerimine soolisel alusel		
a)jah	109	49,80%
b)ei	110	50,20%
6.Oled oma elu olukorras, kus sa olid tunnistajaks avaliku alanduse naised ühiskonnas		
a)jah	105	48,20%
b)ei	113	51,80%
7.Kas pöörduda politseisse üle...(huvitavad vastused ainult tüdrukud/naised)		
a)kehaline väärkohtlemine	24	11,20%
b)diskrimineerimine soolisel alusel	1	0,50%
c) avaliku alanduse ühiskonnas	3	1,40%
d)mina olen mees	15	7%
e) Ei peaks	172	80%
8.Kas sa arvad, et naised meie riigis on vähe õigusi.		
a)jah	50	22,90%
b)ei	88	40,40%
c)ei mõelnud	80	36,70%

Deklareerin, et käesolev lõputöö, mis on minu
iseseisva töö tulemus, on esitatud Tallinna
Tehnikaülikooli Tallinna Kolledžis diplomi taotlemiseks
ning selle alusel ei ole varem taotletud akadeemilist kraadi
ega diplomit. Kõik töö koostamisel kasutatud teiste
autorite tööd, põhimõttelised seisukohad, kirjanduslikest
allikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

Autor: (nimi, kuupäev)

Üliõpilaskood:

Töö vastab kehtivatele nõuetele.

Juhendaja: (nimi, kuupäev)

Kaitsmisele lubatud: ”.....” 2016 TTÜ TK kaitsmiskomisjoni
esimees:..... (nimi, allkiri)